



รู้จักโลกคนงาน อ่านจดหมายข่าวออนไลน์

แรงงานปริทัศน์

LABOUR REVIEW NEWSLETTER VOL.35 NO.403 APRIL 2021 ปีที่ 35 ฉบับที่ 403 เมษายน 2564



อย่าทิ้งกันเพราะฉันคือ แรงงานผู้สร้างเศรษฐกิจ

- อารมณ์ พงศ์พจน์ : งานและเจตนาarmiที่จักต้องได้รับการสานต่อ
- โควิด-19 เร่งนายทุนปรับเทคโนโลยีใหม่ เสนอทางรอด เกษตรทฤษฎีใหม่-ธนาคารแรงงาน
- กมร.แรงงานจับมือองค์กรด้านสิทธิพิงความเห็นร่าง พ.ร.บ.แรงงานสัมพันธ์
- 30 ปีประกันสังคม สะท้อนปัญหาคนทำงานแพลตฟอร์ม
- ครม.เคาะร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ (กบช.)
- สั่งจ่ายค่าชดเชยเลิกจ้างลูกจ้าง บ.บริลเลียนท์อัลไลแอนซ์กว่า 1,300 คน
- คสท.เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารชุดใหม่
- สกิติแรงงานข้ามชาติถูกกฎหมาย ณ กุมภาพันธ์ 2564

มูลนิธิอารมณ พงศ์พจน์

AROM PONGPANGAN FOUNDATION-LABOUR RESOURCE CENTRE

ก่อตั้งปี 2526 (Establishment on 1983)

51/109 ซอยงามฉวี ถ.พหลโยธิน ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 12120 โทรศัพท์ 0-2516-1589 โทรศัพท์/โทรสาร 0-2516-1071

51/109 Soi Ngamchawee Road.Tambon Khlong Nung, Amphoe Khlong Luang, Pathum Thani 12120, Thailand

Tel.0-25161589 Tel. / Fax 0-25161071, E-mail : apfirc@hotmail.com, apfirc@gmail.com

วัตถุประสงค์ มูลนิธิอารมณ พงศ์พจน์	THE OBJECTIVE OF AROM PONGPANGAN FOUNDATION-LABOUR RESOURCE CENTER
1.เพื่อให้การช่วยเหลือด้านการศึกษา เผยแพร่ความรู้ ทั้งทางด้านวิชาการและประสบการณ์ การฝึกฝนอบรมแก่ลูกจ้าง ตลอดจนเผยแพร่สารคดีเกี่ยวกับวิชาการด้านแรงงาน การแรงงานสัมพันธ์ และการพัฒนาแรงงาน	1.Promote the study on labour issues, dissemination of information, exchange of experiences on organizing and campaigning for industrial democracy, training workers on labour relations and formation of labour unions.
2.เพื่อให้การช่วยเหลือด้านกฎหมายและสวัสดิการ แก่ผู้ใช้แรงงาน	2. Support for legal aid and struggle for workers' rights and welfare and better working conditions.
3.เพื่อจัดตั้งสถาบันการค้นคว้า ให้ผู้ใช้แรงงานได้ทำการค้นคว้า เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าและความมั่นคงของผู้ใช้แรงงาน	3. To establish a research institute for promotion of workers' education and social awareness to encourage their participation in development of the welfare and solidarity among workers.
4.เพื่อร่วมมือกับองค์กรแรงงานและสถาบันอื่นๆ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมแรงงาน ทั้งนี้ไม่เกี่ยวข้องกับการเมือง	4.Cooperation with others labour organizations and institutions which pursue similar objectives.
5.เพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมพัฒนา สื่อมวลชนประเภทต่างๆ เพื่อประโยชน์แก่ผู้ใช้แรงงานและสาธารณชน	5.To promote knowledge and understanding as well as media development participation for the benefits of workers and the public in general.

วัตถุประสงค์ การจัดทำจดหมายข่าวแรงงานปรีกษณ์ออนไลน์

“แรงงานปรีกษณ์ออนไลน์” เป็นจดหมายข่าวออนไลน์ของมูลนิธิฯ กำหนดออกเดือนละ 1 ฉบับ เพื่อรายงานความเคลื่อนไหวขององค์กรแรงงาน สถานการณ์แรงงานสำคัญในรอบเดือน และเผยแพร่บทความที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้แรงงานส่วนรวม

As a labour foundation, we publish a monthly journal for workers called ‘Labour Review’ to report on worker movement and give some analytical reviews on current labour issues. Interested one may leave questions or subscribe ‘Labour Review’ via apfirc@hotmail.com

คณะผู้จัดทำเนื้อหา : รศ.ดร.นาพร อติวานิชยพงศ์ นางสาววาสนา ลำดี นายชฤทธิ์ มีสิทธิ์ นางสาวสุธิดา ลีนคำ

คณะออกแบบจัดทำรูปเล่ม : voicelabour มูลนิธิพิพิธภัณฑสถานไทย

สนับสนุนโดย : มูลนิธิฟรีดริค เอแบร์ท



voicelabour.org
สื่อสารแรงงาน สร้างสรรค์สังคม



แรงงานปรีกษณ์ออนไลน์ จัดทำขึ้นโดยมิได้มุ่งหวังผลกำไร เพื่อประโยชน์แห่งสังคมโดยรวม ร่วมสนับสนุนการจัดทำ

โปรดโอนเงินเข้าบัญชี มูลนิธิอารมณ พงศ์พจน์ บัญชีออมทรัพย์ ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาตรีเพชร เลขที่ 006-2-40890-1

หรือ ธนาคารกรุงเทพ สาขาซอยพิวเจอร์รังสิต เลขที่ 026-0-91018-7 (กรุณาแนบสำเนาส่งมายังมูลนิธิฯ ด้วย)

บทบรรณาธิการ

แรงงานปักษ์ตอนใต้ฉบับที่ 56(403) ประจำเดือนเมษายน 2564 คนไทยต้องผ่านเทศกาลสงกรานต์ในปีนี้อย่างเจ็บแสบเป็นปีที่ 2 ติดต่อกัน เนื่องมาจากการแพร่ระบาดระลอกใหม่(ครั้งที่3) ของโรคไข้หวัดโควิด-19 หลังจากที่ก่อนหน้านี้ไม่นานการระบาดในรอบที่ 2 มีที่ทำว่าจะถูกควบคุมได้ แต่กลับปรากฏว่าการติดเชื้อของคนจำนวนมากขึ้นมาอีกครั้งโดยมีที่มาจากต้นตอเดิมๆ คือสถานบันเทิง และในครั้งนี้นี้ยังมีผู้บริหารประเทศระดับรัฐมนตรีติดเชื้อด้วย กลายเป็นเรื่องที่ซ้ำเติมความรู้สึกของประชาชนที่กำลังมีความทุกข์อยู่แล้วให้หดหู่ใจมากขึ้น จากการที่ประชาชนระดับล่างถูกดำเนินคดีตลอดมาว่า “การ์ดตก” จนเป็นสาเหตุการแพร่ระบาดรอบใหม่ของโรค ขณะนี้เกิดคำถามว่าผู้บริหารของรัฐบาลนี้มีระเบียบวินัยในการดำเนินชีวิตอย่างไร จึงไปติดโรคโควิด-19 ได้

การระบาดใหม่เป็นครั้งที่ 3 ของโรคโควิด-19 ในช่วงก่อนเทศกาลสงกรานต์ดับความหวังของคนพึ่งพาธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวซึ่งรวมถึงคนงานจำนวนมากในธุรกิจ โรงแรม ร้านอาหาร รถโดยสาร และผู้ค้าขายรายย่อย ซึ่งก่อน

หน้านี้คาดว่าจะรายได้จะกลับมาเฟื่องฟูขึ้นบ้างจากการใช้จ่ายในช่วงวันหยุดยาว ความรู้สึกสิ้นหวังของประชาชนจำนวนมากที่ต้องสูญเสียรายได้และหน้าที่การงานในช่วงของการใช้ชีวิตในวิถี “นิวนอร์มอล” มาอย่างยาวนาน ควบคู่ไปกับความคับข้องใจจากการถูกจำกัดเสรีภาพในการแสดงออกทางการเมืองภายใต้การปกครองของรัฐบาลซึ่งไม่ยึดโยงกับความต้องการและความคิดเห็นของประชาชน ทำให้เกิดบรรยากาศของความอึดอัดและตึงเครียดอยู่ทั่วไป

ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากปัญหาความเหลื่อมล้ำที่สะสมมานานซึ่งถูกทำให้เด่นชัดขึ้นเมื่อเกิดสถานการณ์แพร่ระบาดของโควิด-19 นำมาสู่การมองหาทางออกเชิงโครงสร้างที่ยั่งยืนมากกว่าการรอคอยเงินเยียวยาจากรัฐบาลที่เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ในทุกวันนี้จึงเกิดการถกเถียงเรื่องระบบสวัสดิการในระดับชาติ เพื่อความเท่าเทียมและเป็นธรรม และการคุ้มครองทางสังคมให้แก่คนระดับล่างในภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ จนกลายเป็นหัวข้อการอภิปรายที่ถูกพูดถึงมากขึ้นเรื่อยๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การกำหนดรายได้ขั้นพื้นฐาน สวัสดิการถ้วนหน้าใน

ด้านต่างๆ รวมถึงกองทุนบำเหน็จ บำนาญที่เพียงพอต่อการดำรงชีพของคนงานหลังเกษียณอายุ

ในขณะที่เศรษฐกิจอยู่ในภาวะวิกฤตบรรยากาศทางการเมืองก็ไม่เอื้ออำนวยต่อการคลี่คลายความขัดแย้งทางความคิดในรอบหลายปีที่ผ่านมาจากการแบ่งขั้วระหว่างคนเสื้อเหลือง แดง ส้ม มาสู่ความแตกต่างระหว่างวิธีคิดของคนรุ่นใหม่และคนที่คิดแบบเดิม ในระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนควรมีสิทธิทั้งการเลือกตั้งเพื่อสร้างประชาธิปไตยในระบบตัวแทน และการแสดงออกผ่านขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมซึ่งเป็นวิถีของ

ประชาธิปไตยทางตรง กลับกลายเป็นว่าผู้ที่เคลื่อนไหวแสดงออกทางความคิดในสิ่งที่เห็นไม่เหมือนรัฐบาลถูกจับกุมคุมขังโดยไม่ได้รับสิทธิในการประกันตัวก่อนที่จะมีคำพิพากษาของศาล

สุดท้ายนี้ขอเชิญชวนให้อ่านบทความเกี่ยวกับชีวิตและงานของอาร์ม พงศ์พจน์ ในแรงงานปรีกัสน์ฉบับนี้ซึ่งเขียนโดย อมรลักษณ์ พงศ์พจน์ ภรรยาผู้ทุกข์ ญาติของอาร์ม พงศ์พจน์ เป็นส่วนหนึ่งของงานในอดีตที่จะนำมาเผยแพร่อย่างต่อเนื่องตามที่ได้เคยแจ้งไว้ต่อผู้อ่านแรงงานปรีกัสน์

อารมณ พงศ์พจน์ : ชีวิตและงาน

ด้วยความรักและอาลัยยิ่ง

“งานที่รณมย์ทำค้างอยู่จักได้รับการสานต่อ

วงการกรรมกรและแรงงานจักมีผู้สืบทอดเจตนารมณ”

โดย อมรลักษณ์ พงศ์พจน์

จากหนังสือ อารมณ พงศ์พจน์ ปัญญาชนของขบวนการกรรมกรไทย

จัดพิมพ์โดย มูลนิธิอารมณ พงศ์พจน์

สนับสนุนการจัดพิมพ์โดย มูลนิธิฟริดริค เอแบร์ท

ธันวาคม 2542



รณมย์ สุดที่รักของหมุยและลูกอุ้ย

ไม่คิดเลยว่ารณมย์จะจากหมุยและลูกอุ้ยเร็ว
อย่างนี้ หมุยอยากจะทบทวนความหลังครั้งเก่าที่เรา
รู้จักกันได้อย่างไร หมุยจำได้ว่าเราพบกันเมื่อปี พ.ศ.
2509 ในขณะที่กำลังเรียนหนังสือชั้น ม.ศ.5
เหมือนกัน หมุยเรียนอยู่ที่โรงเรียนสตรีมหาพฤฒา

ราม ส่วนรณมย์เรียนอยู่ในโรงเรียนไพศาลศิลป์ เราทั้ง
สองคนเป็นคนต่างจังหวัดกันทั้งคู่ จังหวัดเดียวกัน
เสียด้วย แต่คนละอำเภอ เราเพิ่งมาพบและรู้จักกันที่
กรุงเทพฯ เมื่อต่างคนต่างมาเรียนหนังสือที่กรุงเทพฯ
โดยมาเช่าบ้านอยู่ใกล้ๆกัน

หลังจากที่รู้จักกันแล้ว เป็นเวลาเกือบปีก็เป็น
แฟนกันเรื่อยมา รณมย์เล่าให้หมุยฟังว่า ขณะนั้นรณมย์
ควรจะอยู่ในมหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 2 แล้ว เพราะรณมย์
เรียนจบชั้นมัธยมปีที่ 6 ก่อนหมุย 2 ปี แต่ต้องหยุด
เรียนไปเนื่องจากปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ เมื่อ
พี่ชายของรณมย์เรียนจบแล้ว รณมย์จึงมาเรียนต่อใน
ชั้น ม.ศ.4 และ ม.ศ.5ใหม่ ระหว่างเวลา 2 ปีที่หยุด
เรียน รณมย์จะเหว่ร้อนไปตามประสาเด็กหนุ่ม ไป
ทำงานอยู่ที่ไร่มันสำปะหลังจังหวัดระยองเป็นเวลา 1

ปีแรกที่มณเฑียรนาถเรียนในวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี
มณเฑียรนาถได้รู้ เนื่องจากมณเฑียรนาถหันมาสนใจทางด้าน
สังคมวิทยามากกว่าที่จะสนใจวิชาเครื่องดนตรี

ต่างคนต่างก็เสียใจที่รณณฎฐไทร์ หมูย พยายามพูดให้รณณฎฐมานะสงบเข้าเรียนใหม่ใน สถาบันอุดมศึกษา รณณณ์ไม่สงบ และเดินทางไปเรียน ต่อที่วิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ระยะแรกๆ ที่มณเฑียรน้อยที่โคราชในคณะ
วิชาช่างโยธานั้น ทุกๆเสาร์อาทิตย์ มณเฑียรน้อย
เดินทางกลับมาหาหมอยที่กรุงเทพฯ ไปดักรออยู่ที่ท่า
พระจันทร์ในตอนเย็นทุกวันศุกร์ และเดินทางกลับ
บ้านเช้าที่สามแยกท่าพระด้วยกัน

เราจึงตกลงกันว่ารมณีควรทำงานพิเศษเพื่อหาเงินเพิ่มนำมาใช้ค่าจุนรายจ่ายของเราทั้งสองคน รมณีจึงเริ่มต้นเขียนหนังสือ หนังสือที่รมณีเขียนนั้นมีทุกประเภท ทั้งเรื่องสั้น เรื่องยาว บทความ บทกวี ได้ลงตีพิมพ์ตามหน้าหนังสือพิมพ์ประเภทต่างๆ อาทิ เช่น สังคมศาสตร์ปริทัศน์, สยามรัฐฯ, ชวกรุง, สามยอด และหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ของพรรคประชาธิปไตย การเงินของเราทั้งสองจึงกระเตื้องขึ้น

เราต่างตั้งความหวังเอาไว้ว่า การศึกษาของเราทั้งสองคนคงจะสำเร็จพร้อมกัน หมุยจบปริญญาตรี ส่วนรณจบอนุปริญญา แต่ในที่สุดความหวังนั้นก็พังอีก เราเพราะในขณะที่รณเรียนอยู่ที่เทคนิคโคราช รณได้รับเลือกให้เป็นประธานนักศึกษา มีการเดินขบวนประท้วงผู้บริหารของวิทยาลัยในเรื่องต่างๆ อาทิเช่น การจำกัดสิทธิเสรีภาพของนักศึกษา การประท้วงเรื่องคอร์รัปชัน ฯลฯ และเมื่อการประท้วงผ่านพ้นไปแล้ว รณก็ถูกพักการเรียนอีกหนึ่งภาคเรียน

เมื่อหมุยเรียนจบ แต่รณยังไม่จบ เราอยากอยู่ใกล้กัน หมุยจึงไปสอนหนังสือในวิทยาลัยที่รณเรียนอยู่ หมุยได้เป็นครูในวิทยาลัยแห่งนั้น สอนได้หนึ่งปีรณก็เรียนจบ เราทั้งสองจึงเดินทางกลับมานครุงเทพฯ โดย หมุยลาออกจากการเป็นครูในวิทยาลัยเทคนิคโคราช มาได้งานทำในโรงเรียนพาณิชย์การของเอกชนแห่งหนึ่งในกรุงุงเทพฯ ส่วนรณเข้าทำงานในตำแหน่งช่างตรี ในฝ่ายวิศวกรรมการประปานครหลวง

ปลายปี 2515 เราก็แต่งงานกัน ปลายปี 2516 ก็มีชีวิตใหม่เพิ่มขึ้นมาในครอบครัวอีกหนึ่งคน

กลางปี 2518 รณบอกหมุยว่าได้จัดตั้งสหภาพแรงงานในสถานที่ทำงาน และทำหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของสหภาพ และปลายปีเดียวกันนั้น สหภาพแรงงานการประปานครหลวงก็หยุดงานประท้วงการคอร์รัปชันในการประปานครหลวง และหลังจากนั้นรณก็บอกให้หมุยฟังว่า ได้รับเลือกตั้ง

เป็นรองประธานสภาแรงงานแห่งประเทศไทย รณบอกหมุยว่า ต้องเดินทางไปประชุมองค์การกรรมกรสากลที่เจนีวา สวิสเซอร์แลนด์ รณบอกหมุยว่า ต้องเดินทางไปจังหวัดต่างๆ สักครึ่งเดือนเพื่อพิสูจน์ราคาข้าวสารร่วมกับนักศึกษาและรัฐบาล รณบอกหมุย ฯลฯ

และแล้วก็มาถึงวันสำคัญ และเรื่องสำคัญที่รณบอกแก่หมุยในคืนวันที่ 6 ตุลาคม 2519

เมื่อตอนเช้าวันที่ 6 ตุลาคม 2519 หมุยและรณตื่นนอนเวลา 05.00 น. ทำภารกิจส่วนตัวต่างๆ เสร็จแล้ว ก็ออกมายืนรอรถสองแถวหน้าบ้าน เพื่อนบ้านซึ่งอยู่ใกล้กันระล่ำระลักมาบอกเราทั้งสองว่า ขณะนี้ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีการยิงกันและมีคนตายจำนวนมาก เราเียนถามเขาไปว่า ทราบมาจากไหน เพื่อนบ้านบอกว่าเขาฟังวิทยุ

เมื่อรถเมล์จอดรับเราทั้งสองคน และขึ้นมานั่งบนรถแล้ว รณบอกหมุยว่าไม่น่าเป็นไปได้ แต่เมื่อไปถึงที่ทำงาน รณต้องรีบกลับบ้าน หมุยเองก็รีบกลับเพราะเป็นห่วงรณ

คืนนั้น เราปรึกษากันว่าจะทำอะไร รณเองก็จนปัญญา เพื่อนสนิทและญาติของเราต่างมาบอกให้รณหนี

คืนนั้นรณเอาะเบียบและข้อบังคับของการประปานครหลวงมาเปิดดู แล้วบอกหมุยว่า ไม่รู้จะหนีไปไหน จะไปทำงานก็ไม่กล้า เนื่องจากเพื่อนฝูงที่ทำงานมาบอกว่าตำรวจไปรอจับกุมรณอยู่

รมณจะหยุดงานสัก 14 วัน นอนอยู่กับบ้าน วันที่ 15 จึงค่อยไปทำงาน ถ้าตำรวจจะจับกุมตัวก็ให้จับรมณ ไม่ต้องการจะหนี เพราะไม่รู้จะหนีไปไหน และเรื่องสำคัญที่สุดก็คือ รมณเป็นห่วงหมีและลูกอู๋

รมณถูกจับกุมตัวที่บ้านของเราเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2519 ในข้อหาบุคคลที่เป็นภัยต่อสังคม ถูกกักขังในข้อหานี้อยู่ 5 เดือนเต็ม เมื่อได้รับการปล่อยตัวพ้นข้อหาภัยสังคมแล้ว รมณถูกดำเนินคดีอีกในข้อหาคอมมิวนิสต์ กบฏ จลาจล พยายามฆ่าเจ้าพนักงาน สะสมอาวุธ ช่องโจร ครอบครองของเรากล้ามากโดยเฉพาะในด้านจิตใจ

จนกระทั่งมีการประกาศนิรโทษกรรมเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2521 อิศราภาพจึงคืนมาสู่รมณอีกครั้งหนึ่ง ด้วยความยินดีและความสุขที่จะมีชีวิตร่วมกันอีกกับครอบครัว พ่อ แม่ ลูก และญาติมิตร

รมณ เป็นกรรมกรที่มีความเชื่อในระบบสหภาพแรงงานเสรี ความคิดที่จะช่วยเหลือเพื่อนที่ลำบากกว่า ที่ถูกกดขี่ข่มเหง ไม่ได้รับความเป็นธรรม ผังอยู่ในสายเลือดของเขาตลอดเวลา ดังนั้นเขาจึงพร้อมเสมอที่จะรับใช้ทุกคนทุกแห่งที่คิดว่าเขาจะมีประโยชน์

ความขมขื่นที่ตัวเองได้รับจากอำนาจแห่งความไม่เป็นธรรมร่วมเวลา 2 ปี กับความมูมานะขยันหมั่นเพียรที่จะช่วยเหลือเพื่อนกรรมกร

ด้วยกัน จึงมีอาการของโรคภัยแทรกซ้อนมาโดยตัวเองไม่รู้ตัว

หลังจากได้รับการนิรโทษกรรมออกมาเป็นเวลา 10 เดือน รมณก็เริ่มป่วยต้องเข้าออกโรงพยาบาลชลประทานถึง 4 ครั้ง โดยได้รับความเอาใจใส่อย่างดีจากแพทย์ พยาบาล และทุกคนในโรงพยาบาล ครั้งที่ 4 นี้เองที่รมณต้องเสียชีวิตไป เมื่อเวลา 08.05 น. วันเสาร์ที่ 21 มิถุนายน 2523 ด้วยโรคมะเร็งที่ตับ ท่ามกลางความอาลัยของญาติมิตรที่ไปเยี่ยมให้กำลังใจด้วยความอบอุ่นตลอดเวลา

การจากไปครั้งนี้ของรมณ เป็นการจากหมีและลูกอู๋ไปตลอดชีวิตจนหมีไม่สามารถจะบรรยายความรู้สึกเสียดยสิ่งที่มีค่าที่สุดของครอบครัวออกมาได้อย่างไรจึงจะเทียบเท่า ความดีของรมณคงจะจารึกไว้กับเพื่อนผู้ใช้แรงงาน ญาติมิตร ลูกและเมียต่อไปอีกนานแสนนาน หมีและลูกอู๋เชื่อมั่นอย่างบริสุทธ์ิว่ารมณเป็นคนดีของครอบครัว และของทุกๆ คน รวมทั้งกรรมกรผู้ยากไร้

ถึงแม้รมณจะหมดลมหายใจไป หมีขอภาวนาให้บุญกุศลที่รมณได้กระทำไว้ในชาตินี้ จงดลบันดาลให้ดวงวิญญาณอันบริสุทธิ์และประเสริฐของรมณ จงไปสู่สุคติในสัมปรายภพ งานที่รมณทำค้างอยู่จักได้รับการสานต่อ วงการกรรมกรและแรงงานจักมีผู้สืบทอดเจตนารมณ์ของรมณไปสู่จุดหมายได้ กรรมกรผู้ยากไร้จักได้รับการช่วยเหลือ

บทความ

อย่าทิ้งกันเพราะฉันคือ แรงงานผู้สร้างเศรษฐกิจ

วาสนา ลำดี

สถานการณ์ไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ที่ว่าเป็นโควิด-19 สายพันธุ์อังกฤษผ่านมาให้ระทึกอีกรอบสำหรับแรงงาน หากจำกันได้ว่าวิกฤตโควิด-19 ครั้งแรกนั้นส่งผลกระทบเมื่อมีการปิดประเทศโดยไม่ได้มีการเตรียมการเรื่องความช่วยเหลือ ซึ่งครั้งนั้นแรงงานถูกทิ้งกันถ้วนหน้า ก่อนจะมีการหามาตรการช่วยเหลือ อย่างแรงงานในระบบนำเงินประกันสังคมมาใช้ในการแก้ปัญหา เสียงที่ดังมากคือยังไม่ครอบคลุมทุกกลุ่ม อย่างแรงงานนอกระบบ และแรงงานข้ามชาติ หรือผู้ที่อยู่ในระบบประกันสังคมมาตรา 39 ซึ่งเป็นกลุ่มที่ออกจากการประกันตนเอง ผู้ที่อยู่ในมาตรา 40 ซึ่งเป็นกลุ่มแรงงานอิสระที่เรียกว่าแรงงานนอกระบบที่มีความรู้สึกว่าได้ผลกระทบแต่กลับไม่ได้รับการดูแลอย่างเท่าเทียมและอย่างทันท่วงที จนมีการเรียกร้องให้มีการนำเงินบำนาญของตนออกมาใช้

ก่อนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเช่น “กลุ่มขอคืนไม่ได้ขอทาน” ที่เกิดจากการรวมตัวของผู้ประกันตนในมาตรา 33 มาตรา 39 และมาตรา 40 เป็นต้น



ยังมีแรงงานอีกกลุ่มที่ไม่ได้มีการกล่าวถึงในการระบอบแรกว่าจะให้ความช่วยเหลือเขาอย่างไร แต่กลับโด่งดังขึ้นเมื่อการระบาดระลอก 2 จากตลาดกึ่งจังหวัดสมุทรสาครที่ดูเหมือนจะหนักและส่งผลกระทบต่อแรงงานข้ามชาติโดยตรง ซึ่งแม้ว่าภาครัฐจะประกาศว่าสิทธิด้านการคุ้มครองแรงงานข้ามชาติเท่าเทียมตามกฎหมายคุ้มครอง

แรงงานและกฎหมายประกันสังคม หากมีการให้หยุดงานเป็นการชั่วคราวหรือถูกเลิกจ้าง ว่างาน จะได้รับสิทธิเช่นเดียวกับแรงงานไทยในระบบประกันสังคม ซึ่งมีแรงงานข้ามชาติราว 1.2 ล้านคนที่อยู่ในระบบประกันสังคม และมีแรงงานข้ามชาติอยู่ในระบบบัตรประกันสุขภาพจำนวนกว่า 7 แสนคน ซึ่งภาพรวมของแรงงานข้ามชาติที่มาโดยถูกกฎหมายมีจำนวน 2,586,524 ล้านคน จาก 3 สัญชาติ คือ เมียนมา ลาว และกัมพูชา (ข้อมูล ณ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564 โดยสำนักบริการแรงงานต่างด้าว มีนาคม 2564)



นางสาวสุธาสินี แก้วเหล็กไหล ผู้ประสานงานเครือข่ายเพื่อสิทธิแรงงานข้ามชาติ (MWRN) เล่าย้อนเหตุการณ์ให้ฟังว่า กลุ่มแรงงานข้ามชาติช่วงนั้นมีความเดือดร้อนมากแต่ก็มีความช่วยเหลือจากภาคประชาสังคมกลุ่มต่างๆ กลุ่มชาวไร่

ชาวนาทั้งส่วนบุคคล ชุมชนเข้ามาช่วยเหลือ ซึ่งมีทั้งข้าวสารอาหารแห้ง อุปกรณ์ป้องกันทั้งหน้ากาก แอลกอฮอล์ เจลล้างมือ สิ่งที่น่าสนใจคือ การช่วยเหลือกันเองของแรงงานข้ามชาติในยามยากแบบเกราะห้ซ้ำกรรมชดจากกรณีปัญหาการเมืองในประเทศเมียนมาเองที่หนักหนาสาหัสมาก การระดมทุนในการให้ความช่วยเหลือผู้ลี้ภัยทางการเมืองก็ต้องทำควบคู่กันไป

จากการได้พูดคุยกับแรงงานข้ามชาติชาวเมียนมากลุ่มหนึ่งในช่วงสงกรานต์ที่ผ่านมาได้เล่าถึงความกังวลใจต่อสถานการณ์ที่ทหารยึดอำนาจยึดความเป็นประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนทั้งประเทศลุกขึ้นมาประท้วงชุมนุมขับไล่เผด็จการทวงคืนประชาธิปไตยว่า “ห่วงความปลอดภัยของพี่น้องครอบครัว และประชาชนในประเทศที่ตอนนี้ออกมาทำหน้าที่ต่อสู้กับเผด็จการทหารที่ป่าเถื่อนอย่างมาก มีการไล่ฆ่าประชาชนทุกวัน ถามว่าอยากกลับบ้านไหม อยากกลับมากๆ แต่ว่าต้องทำหน้าที่ ทำงานหาเงินให้มากที่สุดเพื่อคนทางบ้าน อย่าถามเลยว่าตอนนี้ใจอยู่ที่การทำงานหาเงินหรืออยู่ที่การต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยในเมียนมา เพราะความสำคัญ และอนาคตมีความต่างกัน วันนี้การระดมทุน ระดมข้าวของเพื่อประชาชนผู้อพยพที่เดือดร้อนตามชายแดนมีความสำคัญที่ชาวเมียนมาในประเทศไทยต้องช่วยกัน ส่วนผลกระทบจากโควิด-19 ก็น่ากลัวมากหากติดกัน

ขึ้นมาอีกในกลุ่มแรงงานข้ามชาติ อาจส่งผลให้ต้องตกงาน ขาดรายได้ เราเห็นว่าแม้จะเป็นแรงงานที่ทำงานสร้างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้กับนักธุรกิจในประเทศไทย แต่สิทธิแรงงานไม่เท่ากันกับแรงงานไทยอยู่แล้ว”

สอดคล้องกับที่นางสาวสุชาสินี แก้วเหล็กไหล กล่าวไว้ว่า ความช่วยเหลือจากการระดมตั้งแต่การระบาดของโควิด-19 จนถึงสถานการณ์เมืองในประเทศเมียนมาสร้างความกังวลกับแรงงานข้ามชาติ แต่เขาก็มีความรับผิดชอบสูงในการทำงาน ความเสี่ยงต่อการติดไวรัสโควิด-19 ตอนนี้น้อยมาก ด้วยมาตรการของนายจ้างที่มีการควบคุมการเดินทางของแรงงานข้ามชาติ ระบบการป้องกันตัวเองเพราะกลัวว่าหากติดโควิด-19 นั้นก็คือตกงานอีกครั้ง

การรวมตัวของ 39 องค์กรภาคประชาสังคมที่ขอเข้าพบเลขาธิการสำนักงานประกันสังคมเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2564 เพื่อยื่นข้อเสนอเรียกร้องให้ยกเลิกเงื่อนไข “โครงการม.33 เรารักกัน” เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา แบ่งเบาภาระค่าครองชีพและลดผลกระทบแก่ผู้ประกันตนตามมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.2533 จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ โดยจ่ายเงินจำนวนคนละ 4,000 บาทที่ให้เฉพาะแรงงานไทยเท่านั้น โดยต้องการให้แรงงานข้ามชาติที่อยู่ในระบบประกันสังคมมาตรา 33 ได้รับสิทธิ

เช่นเดียวกัน เนื่องจากความเดือดร้อนไม่ได้มีเฉพาะแรงงานไทยเท่านั้น แต่คำตอบต่อข้อเสนอนี้ คือเงินที่นำมาเยียวยาช่วยเหลือเป็นเงินกู้ที่ต้องการช่วยเหลือเฉพาะคนไทยเท่านั้น



ในความหมายของการเรียกร้องของกลุ่ม 39 องค์กรครั้งนี้เพื่อให้คนไทยได้เห็นถึงสิทธิและการมีอยู่ของแรงงานข้ามชาติที่เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างเศรษฐกิจ สนองตอบต่อนายจ้างที่ต้องการแรงงานจำนวนมากมาใช้ในกระบวนการผลิตในงานที่คนไทยส่วนใหญ่ไม่ทำ รวมทั้งจากที่ประเทศไทยเองก็เผชิญต่อการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรซึ่งเข้าสู่สังคมสูงวัยและขาดแคลนแรงงานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ นอกจากนี้แรงงานไทยยังเลือกงานและไม่ต้องการทำงานหนักประเภท 3 D ได้แก่ Difficult (งานหนัก) Dirty (งานสกปรก) และ Dangerous (งานอันตราย) เช่น งานก่อสร้าง ประมง เกษตร ปศุสัตว์ โรงสี โรงน้ำแข็ง เหมืองแร่ งานใต้น้ำ งานในป่าลึก คนทำความสะอาด เป็นต้น

ซึ่งหากย้อนไปในอดีต ประเทศไทยหรือสยามแต่เก่าก่อนก็มีเคยห่างหายจากการใช้แรงงานข้ามชาติเลย เพียงแต่สมัยสยาม แรงงานจีนที่เรียกว่า จ๊ับกั๋ง กุ๊ลิจิ้น ถือว่าเป็นแรงงานข้ามชาติกลุ่มใหญ่ที่ทำงานในอุตสาหกรรมหรืองานอื่นๆทั่วไป ประชากรทั้งประเทศในขณะนั้นมีไม่เกินสี่ห้าล้านคน ยังเป็นสังคมขาดแคลนแรงงานอุตสาหกรรม คนไทยยังเป็นไพร่เป็นทาส ไม่ใช่แรงงานเสรี คนส่วนใหญ่อยู่ในชนบทอันกว้างใหญ่ไพศาล ยังไม่อาจทิ้งนาทิ้งไร่ ทิ้งบ้านทิ้งช่องข้ามถิ่นเข้ามาอยู่เมือง สำคัญยิ่งกว่าคือชาวไทยยังอยู่ในพันธนาการของระบบศักดินา และต่อมาถึงจะหลุดออกมาได้ หลังจาก ร.5 ทรงยกเลิกระบบไพร่-ทาส แต่พวกเขาก็ยังเข้ามาเป็นกรรมกรโรงงานในกรุงหรือในเมืองไม่ได้ ด้วยเหตุว่าในสมัย ร.5 นั้น ชนบทกับเมืองของสยามห่างไกลกันมากเหมือนอยู่คนละโลก เมืองหรือนครอันเป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมนั้น ก็เผชิญกับภาวะการขาดแคลนแรงงานสำหรับเศรษฐกิจตลาดที่เริ่มทำจริงจังขึ้นในสมัย ร.5 นั้น ในที่สุดก็แก้ไขได้ด้วยการนำเข้าคนจีนในหลายทศวรรษจาก ร.5 มาจนถึง ร.6 –ร.7 จำนวนเรือนแสนเรือนล้าน ลูกหลานเหลนของผู้อพยพเหล่านี้เวลานี้ก็ได้กลายเป็นคนไทยเชื้อสายจีนมากมายในสังคมไทย

(อ้าง <https://www.salika.co/2018/01/17/thai-historical/>
ผู้เขียน : เอนก เหล่าธรรมทัศน์)

วันนี้การใช้แรงงานข้ามชาติในประเทศไทยจึงถือเป็นเรื่องคุ้นเคยกันอยู่ สุธาสนิ แก้วเหล็กไหล ยังเล่าว่า ท่ามกลางสถานการณ์ตอนนี้ในพื้นที่อุตสาหกรรมสมุทรสาครยังขาดแคลนแรงงานอย่างหนักอยู่ เพราะแรงงานข้ามชาติที่ออกไปตั้งแต่ก่อนโควิด-19 ระบาดระลอกแรกยังไม่กลับเข้ามา ซ้ำด้วยสถานการณ์ทางการเมืองอีก การขาดแคลนแรงงานจึงเป็นผลให้แรงงานข้ามชาติที่อยู่ในพื้นที่ยังต้องทำงานอย่างหนัก และผลกระทบจากโควิด-19 ก็ยังทำให้เขาเข้าไม่ถึงการเยียวยาแบบที่แรงงานไทยได้รับเลยแม้แต่เน้อย



โควิด-19 สายพันธุ์อังกฤษ ที่ระบาดรุนแรงในประเทศไทย และความรุนแรงของการระบาดครั้งนี้ยังไม่รู้ว่าจะสิ้นสุดที่ตรงไหน กลายเป็นความกังวลว่าอาจส่งผลกระทบกับเศรษฐกิจทั้งประเทศ และอาจกระทบต่อแรงงานอย่างรุนแรงอีกครั้งหนึ่งไหม แล้วมาตรการเยียวยาของภาครัฐต่อแรงงานจะมาเป็นรูปแบบใด จะครอบคลุมไปถึงแรงงานข้ามชาติใน

รู้สึกโลกคนงาน

ฐานะเป็นแรงงานที่ได้รับผลกระทบด้วยหรือไม่ การตรวจเชิงรุก การรับวัคซีนจะมีโอกาสในการเข้าถึงแจกเช่นเดียวกับคนที่อาศัยในประเทศไทย ตามสิทธิมนุษยชนที่ว่า ไม่มีการกีดกันทางเชื้อชาติและศาสนา

แรงงานปรัศน์ออนไลน์

นั่นจริงไหม หรือเป็นหลักไว้เพียงการท่องจำ ส่วนผู้ใช้แรงงานนั้นมักจะเป็นกลุ่มคนที่รัฐมองไม่ค่อยเห็นว่าถูกทิ้งไว้ข้างหลังอยู่เสมอ

รายงานพิเศษ 1

โควิด-19 เร่งนายทุนปรับเทคโนโลยีใหม่ เสนองทางรอด เกษตรทฤษฎีใหม่-ธนาคารแรงงาน

วาสนา ลำดี

โครงการเสวนา “สถานการณ์การจ้างงานหลังโควิด-19” ในงานประชุมใหญ่-วางแผนงานประจำปี ในวันที่ 3-4 เมษายน 2564 ที่ศูนย์ฝึกอบรมบางปะกง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จ.ฉะเชิงเทรา จัดโดยคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย ร่วมกับ โซลิดาริตีเซ็นเตอร์



รศ.ดร.ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ คณบดีสถาบันเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต กล่าวว่า การจ้างงานมี 3 ประเภท หนึ่ง คือทำงานในฐานะผู้ประกอบการที่จ้างคนมาทำงานแทน สอง ในฐานะ

ลูกจ้าง และ สามคนทำงานอิสระ ซึ่งใหญ่ที่สุดคือเกษตรกร และประเภทที่หนึ่งกับประเภทที่สองตอนนี้ที่เกิดผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่จากกรณีโควิด-19 และถึงแม้จะไม่มีโควิดระบาดก็มีการเปลี่ยนแปลงอย่างแน่นอน คือ การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ซึ่งการเปลี่ยนแปลงในอดีตในประวัติศาสตร์ คือการเปลี่ยนแปลงด้วยการนำเครื่องจักรมาใช้แทนแรงงาน จากเดิมโรงช่างตัดผ้ามาเป็นโรงงานทอผ้าขนาดใหญ่ ทำให้มีการล้มของโรงช่างตัดผ้า และครั้งนี้จะมีการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่ด้านเทคโนโลยี ที่ทำให้ชีวิตเปลี่ยนทุกอย่างต้องรวดเร็วมากขึ้น ซึ่งกระทบกับอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมที่ใช้มือผลิตจะเข้าไม่ทันกับระบบทุน จึงมีการใช้เทคโนโลยีมาทำการผลิต

ตอนนี้มีการใช้มือถือสิ่งที่ไหนในการทำงานเป็นระบบอินเทอร์เน็ตออฟฟิศ ซึ่งเกิดขึ้นทุกวัน ทำให้

เกิดการปรับเปลี่ยนการจ้างงานใหม่ อาจไม่ใช่การว่างงาน แต่จะมีคนที่สูญเสียงาน และเกิดงานใหม่ อย่างโรงงานที่เปิดใหม่จะใช้ระบบดิจิทัลมาทำงาน แทนแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม คนที่เรียนจบ เศรษฐศาสตร์ตกงาน เพราะธนาคารไม่ใช่แรงงาน แล้ว ด้วยการใช้ระบบฟินเทค ฝากเงิน ถอนเงินไม่ต้องไปธนาคารแล้ว ทนายความก็ไม่ต้องใช้แล้วใช้คอมพิวเตอร์ไม่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญ แล้วในการผ่าตัด ห้างร้านค้าไม่จำเป็นต้องมีพนักงานประจำ ใช้ระบบเทคโนโลยีมาใช้ควบคุมระบบแทน และภาครัฐก็มีการส่งเสริมให้มีการใช้ระบบเทคโนโลยี และใช้หุ่นยนต์ในการทำงานในกระบวนการผลิตมากขึ้นโดยลดภาษี



ประการต่อมา คือการใช้สงครามเศรษฐกิจการเงินและการค้าที่แบ่งเป็นสองส่วน คือการค้าของจีน กับประเทศตะวันตก ล่าสุดผ้าฝ้ายจากจีนเชิงกล่าวน่าจะเป็นสินค้าละเมิดสิทธิ ห้ามซื้อและนำเข้าไปในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งจีนก็ตอบโต้กลับประเทศตะวันตกเช่นกัน และมีการบอยคอตสินค้าตะวันตก และการซื้อของจากประเทศที่สนับสนุนการใช้สินค้าตะวันตกด้วย ซึ่งอเมริกากล่าวว่า ประเทศ

ที่ละเมิดสิทธิแรงงาน ก็จะลดเรื่องสิทธิทางการค้าไปด้วย ซึ่งประเทศไทย ก็ละเมิดสิทธิแรงงาน เช่นเดียวกับประเทศจีน ซึ่งประเทศไทยก็ได้รับผลกระทบทางการลดคำสั่งซื้อทางการค้าเช่นกัน เมื่อสินค้าจีนส่งออกต่างประเทศตะวันตกไม่ได้ก็ส่งมาที่ประเทศตะวันออก เช่นประเทศไทย ตอนนี้สินค้าจีนมาตีตลาดแล้วส่งผลกระทบต่อSMEในประเทศ รวมถึงผลกระทบการจ้างงานในระบบSME ที่ตกงานจำนวนมาก แต่มีงานแบบใหม่ เช่นการค้าออนไลน์ที่เปิดตลาดทำให้เทคโนโลยีส่งเสริมอาชีพกลุ่มหนึ่งมาแต่ทำให้งานของคนบางกลุ่มหายไป โอกาสจึงอยู่ที่คนที่มีอาชีพอิสระ ซึ่งในตะวันตกก็มีการจ้างงานอาชีพอิสระเพิ่มขึ้น ที่เรียกว่า Gig Economyทำให้เศรษฐกิจเติบโตซึ่งคงหยุดระบบนี้ไม่ได้ อย่างเช่น รถยนต์จะเปลี่ยนจากน้ำมันเป็นรถไฟฟ้า ด้วยอุตสาหกรรมไทยยังผลิตรถแบบเก่าส่งออกซึ่งยังไม่ใช้รถไฟฟ้า คนทำงานในรถยนต์ต้องเตรียมปรับตัวซึ่งการอิงอาชีพใหม่ที่เกิดขึ้น อาจเป็นการเกษตรยุคใหม่ ซึ่งประเทศไทยต้องปรับตัวซึ่งเกษตรกรรมเป็นทางออก เช่นยาสมุนไพร อาหารคือทางออก

อาชีพอิสระ Gig Economy และเกษตรสมัยใหม่เป็นทางออก แรงงานจึงจำเป็นต้องมีทุนขนาดใหญ่ โดยแรงงานต้องมีธนาคารของตนเองอย่างกองทุนประกันสังคมที่มีถือหุ้นธนาคารเอกชน

ใหญ่ๆอยู่แต่ว่าผู้ประกันตนกับกู้เงินธนาคารที่
ประกันสังคมถือหุ้นไม่ได้เพราะเหตุใด

การแก้ปัญหาโควิดที่รัฐบาลกู้เงินมาแจก
ให้กับประชาชนในประเทศ แต่เขากับมองแรงงาน
เป็นกลุ่มสุดท้ายในการแจก เพราะรัฐมองว่า แรงงาน
มีค่าจ้าง มีรายได้ซึ่งจริงแล้วรัฐบาลไม่จำเป็นต้องกู้
เงินจากต่างประเทศเลย เนื่องจากในประเทศมี
เงินกองทุนที่ใหญ่ในประเทศอยู่ คือกองทุนกฎหมาย
มาโดยตลอด ซึ่งผู้ประกันตนได้มีการเรียกร้องเรื่อง
ของกู้เงินประกันสังคมมาใช้ในช่วงที่ยากลำบาก หรือ
ให้มีการนำเงินประกันสังคมกรณีชราภาพมาใช้ก่อน
แต่ทำไม่ได้ คสท.จึงได้มีการเสนอให้มีการตั้ง
ธนาคารแรงงานตามที่อาจารย์ณรงค์ เพชรประเสริฐ
เสนอซึ่งตอนนี้มีการพูดคุยกัน และเริ่มมีความเป็น
จริงมากขึ้นโดยมีการเสนอให้มีการนำเงินมาตั้งเป็น
กองทุนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตลูกจ้าง ก่อนที่จะ
เป็นธนาคารแรงงาน ซึ่งเป็นเงินก้อนหนึ่งไปไว้ใน
ธนาคารออมสิน หรือธนาคารของรัฐ โดยให้รัฐค่า
ประกันเงินกู้ 3 พันล้านบาท โดยให้คนที่ต้องการกู้
ต้องไม่เกิน 3 เท่าของเงินเดือน โดยคนกู้ต้องออมไว้
10 เปอร์เซ็นต์เป็นเงินฝากประจำ ดอกเบี้ย 10
เปอร์เซ็นต์ จ่ายให้กองทุนประกันสังคม 3 เปอร์เซ็นต์
อีก 3 เปอร์เซ็นต์ให้ธนาคาร 1.5 เปอร์เซ็นต์เป็นค่าจ้าง
คนทำงาน .5 เปอร์เซ็นต์นายจ้างในการย้ายบัญชี
ธนาคาร อีก .5 เปอร์เซ็นต์ อีก 1 เปอร์เซ็นต์ เงินค่า

ประกันให้รัฐบาล และที่เหลือตั้งเป็นกองทุนในการ
จัดการศึกษา อบรม เป็นกองทุนเพื่อการพัฒนา
แรงงาน 1 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งการที่กองทุนประกันสังคม
มีการนำเงินไปลงทุนจำนวนมากซึ่งเงินหายไป
จำนวนมากตอนนี้แต่ไม่พูด ซึ่งว่าขาดทุนเป็นแสน
ล้านบาทในการลงทุน ซึ่งคงต้องช่วยกันในการ
ขับเคลื่อนไม่ว่าจะอยู่ในสื่อใด ต้องมาช่วยกันใน
การขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดขึ้นได้จริง



Mr. David Welsh ผู้อำนวยการโซลิดาริตี
เซ็นเตอร์ประเทศไทย (SC) กล่าวว่า ข้อดีของโควิด-
19 ก็มี และต้องมาคิดว่าเราจะปรับตัวอย่างไร โควิด
เกิดขึ้นเป็นทางเลือกด้วย ยุโรปก่อนที่จะเกิดโควิดมี
เศรษฐกิจที่ดี พอมีโควิดทำให้ทุกอย่างตกลงไป ที่ว่า
เป็นทางเลือกตอนแรกยุโรปเลือกในการปิดประเทศ
แต่ว่าการปิดทำให้ทุกอย่างในโลก ธุรกิจก็หยุดไป
ด้วย และห่วงโซ่อุปทานก็หยุดไปด้วย ซึ่งผลกระทบก็
ขยายไปทั่วโลก พฤติกรรมอุตสาหกรรมของบริษัท
ข้ามชาติก็ยังไม่เปลี่ยนเพราะบริษัทข้ามชาติก็ยังคง
ความต้องการผลกำไรสูงสุดเช่นเดิม หากดูเรื่องสิ่งทอ
การ์เมนต์ซึ่งเคยอยู่ในอินโดนีเซีย พบว่าบริษัทพวก

นี้มีการหยุดคำสั่งซื้อในข้ามคืนทำให้แรงงานได้รับผลกระทบทันที ซึ่งเป็นการหยุดยั้งอำนาจการต่อรองของสหภาพแรงงาน ซึ่งอาจไม่ได้คิดว่าบรรษัทจะปรับเปลี่ยนให้แรงงานมีส่วนร่วม แต่จะต้องมีการเริ่มต้น และที่พบในภูมิภาคตะวันออกนี้ก็คือข้อจำกัดในการรวมตัวเป็นสหภาพแรงงาน ในการต่อรองกับบรรษัทข้ามชาติ แม้ว่าจะมีหลักจรรยาบรรณที่สวยหรูว่ามีข้อกำหนดด้านสิทธิแรงงานและการดูแลแต่ไว้ในทางปฏิบัติบรรษัทยังคงเอาเปรียบตลอดเวลา อย่างที่เห็นว่ามี การเขียนไว้เรื่องระบบสุขภาพประกันสังคม สิ่งต่างๆที่กำหนดไว้เป็นเพียงสิ่งที่หลอกๆแรงงาน อย่างที่ยุโรปหรือประเทศตะวันตก แม้ที่เขียนกำหนดให้อยู่ในบ้านแบบมีทุกอย่างสวยหรูดูแลสิทธิแต่ไม่มีจริง วันนี้สหรัฐอเมริกา มีประธานาธิบดีใหม่แล้ว มีการแก้ปัญหานักกฎหมายที่อนุมัติเงินออกมาเพื่อใช้ในการสร้างงานสร้างการศึกษาและระบบสวัสดิการให้กับชาวอเมริกา ประธานาธิบดี โจ ไบเดน เดิมเข้าไม่ถึงตัวแรงงาน แต่หากนโยบายนี้เป็นจริงก็จะสามารถเข้าถึงคนงานได้จำนวนมาก



หากปลายปีที่ผ่านมา โดนัลด์ ทรัมป์ เป็นประธานาธิบดี ที่ทั่วโลกกลัวและส่งผลกระทบซึ่งไม่ใช่แค่ในประเทศสหรัฐอเมริกาแน่นอน ด้วยทรัมป์เป็นนายทุนที่ไม่ได้มองคนข้างล่าง และผู้คนบนโลกใบนี้ ผลกระทบจากการระบาดของโควิด-19 ทำให้เศรษฐกิจถดถอย แต่หากมองว่า โควิดเป็นทางเลือกในการที่จะเปลี่ยน หากมองว่าผู้ประกอบการไม่ได้มองผู้ใช้แรงงานอย่างเท่าเทียมและไม่ให้คุณค่าแรงงานจึงต้องมองการเมืองแบบใหม่ในการที่จะเลือกการเมืองแบบใหม่ในระบบผู้แทนของแรงงานมากขึ้นเพื่อชีวิตที่ดีกว่านี้ รวมทั้งการรวมตัวเป็นสหภาพแรงงาน เพื่อระบบประชาธิปไตยของแรงงาน

การที่จะให้แบรด์ในบรรษัทต่างๆ มารับผิดชอบด้านสิทธิ สวัสดิการที่เป็นธรรมของแรงงาน การต่อสู้ของสหภาพแรงงานที่จะให้เกิดการยอมรับของแบรด์เหล่านี้ได้ ต้องมีการรวมตัวที่เข้มแข็งการมีส่วนร่วมและการที่จะเรียกร้องต่อสู้ให้ได้มา ซึ่งจะเรียกร้องหรือร้องขอให้รัฐมาคุ้มครองไม่ได้หากไม่มีความเข้มแข็งพอของแรงงาน

นางอัมรินทร์ เจริญศักดิ์ รองประธานคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย(คสรท.) กล่าวว่า การระบาดของโควิด-19 ที่ยาวนานมามีแรงงานหญิงตกงานมากกว่าแรงงานชาติที่ร้อยละ80 จากการที่มีการรับเรื่องราวร้องทุกข์และแรงงานหญิงเหมาค่าแรงร้อยละ70 ที่ไม่สามารถเข้าถึงค่าชดเชยการเลิก

จ้างตามกฎหมาย และแรงงานหญิงที่ตั้งครรภ์ 100 กว่าคน ที่ยังมีปัญหาถูกเลิกจ้างจากการเลือกปฏิบัติในการเลิกจ้างเพราะตั้งครรภ์ ได้มีการร้องต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ (วลง.) แต่ยังไม่ได้รับคำตอบ และกฎหมายแรงงานยังบังคับให้แรงงานได้รับการคุ้มครอง ขบวนการแรงงานเรียกร้องอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ(ILO) หลายฉบับเพื่อให้เกิดการคุ้มครอง แต่ยังไม่ได้มีการรับรองอนุสัญญาILO เลย



ผู้หญิงยังเป็นหนี้บัตรเครดิตเกือบร้อยล้านบาท ไม่ว่าจะเป็นแรงงานหญิง หรือแรงงานชายตกงานหมายถึงหัวหน้าครอบครัวที่ได้รับผลกระทบทั้งครอบครัว ซึ่งหากรัฐบาลไม่ดูแลตรงนี้ก็จะกระทบต่อคุณภาพชีวิตครอบครัว และประเทศด้วย งานใหม่ที่จะเกิดขึ้นภายใต้เทคโนโลยีใหม่ยังไม่สามารถรองรับแรงงานได้ เด็กจบใหม่ก็ยังไร้งานทำจำเป็นอย่างยิ่งที่แรงงานจะต้องมีอาชีพที่สองให้กับตนเองเพื่อหารายได้ ด้วยรัฐไม่ได้แก้ปัญหาแรงงานด้าน

สวัสดิการ แม้จะมีระบบประกันสังคมก็ยังมีข้อจำกัดอยู่มาก

หากรัฐบาลไม่หันมารับรองอนุสัญญาเพื่อให้เกิดการคุ้มครองสิทธิการจัดตั้งสหภาพแรงงาน และการเจรจาต่อรอง ฉบับที่ 87 และ 98 รวมถึงการที่หลายองค์กรออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลได้ยื่นเสียงความต้องการการเยียวยาประกันสังคมมาตรา 33 ในระบบประกันสังคม โครงการ 33 เรารักกัน และการที่มีผู้หญิงตกงานจำนวนมากต้องมีการเข้ามาช่วยเหลือให้เกิดการคุ้มครองการที่ผู้หญิงเรียกร้องให้เกิดการคุ้มครองแรงงานหญิงที่ตั้งครรภ์ให้รัฐรับรองอนุสัญญาILO ฉบับที่ 183 และ 190 ก็เพื่อต้องการที่จะให้การคุ้มครองแม่และเด็กที่จะเกิดมาอย่างมีคุณภาพและมีอนาคต เพื่อประเทศชาตินี้ด้วย

กสทท.ยังต้องเรียกร้องติดตามข้อเสนอการปฏิรูประบบประกันสังคม การจัดตั้งธนาคารแรงงานเงินค้ำจ่าย การจะเรียกร้องให้รัฐบาลมาเยียวยาคนยากหากอยู่ภายใต้พรรคนายทุน แรงงานต้องสร้างความเข้มแข็งให้กับพรรคการเมืองของแรงงาน คือพรรคสังคมประชาธิปไตยไทย ภายในเดือนกันยายน 2564 จะต้องมีการเลือกตั้ง 1 หมื่นคน วันนี้เรามีพี่น้องแรงงานเข้าไปสู่สภาผู้แทนราษฎรได้บางส่วน แต่ว่ายังมีน้อยอยู่จึงต้องมีผู้แทนของแรงงานเข้าไปให้มากกว่านี้เพื่อแก้ไขปัญหาของผู้ใช้แรงงานมากขึ้น

นายสมศักดิ์ โกศัยสุข ที่ปรึกษาคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย (คสรท.) กล่าวว่า แรงงานต้องสำนึกภายใต้ทฤษฎีทางชนชั้น ต้องมีความสามัคคีกันไว้ทั่วโลก เพราะนายทุนเขาก็คิดแบบทุนคือแสวงหากำไรสูงสุด แรงงานก็ต้องรวมตัวกันเพื่อปกป้องสิทธิเรียกร้องให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ไม่ว่าจะมีการระบาดของโรคหรือไม่แรงงานในอนาคตก็มีสภาพเดียวกัน ทุนมีการปรับเปลี่ยนตัวเอง มีการปรับด้านเทคโนโลยี การจ้างงานลดลง เพราะกระบวนการผลิตปรับเทคโนโลยีใหม่



การระบาดของโควิด เป็นเพราะโลกเปลี่ยน ทำให้ทุกอย่างในเศรษฐกิจปรับตัวเร็วขึ้น นายทุนปรับตัว แรงงานตกงานจำนวนมาก ตกงานแบบสะสม การที่มีค่าจ้างสูงมีโบนัสวันนี้พอมีการระบาดของโควิด-19 ทุกกลุ่มเท่ากันตกงานเหมือนกัน แรงงานก็ต้องปรับตัวชาวบ้านบอกโควิดทำให้ได้เงินจากภาครัฐไม่ว่าจะคิดหรือไม่คิดโควิด-19รัฐบาลจ่ายเงินมาให้

หากมาดูการระบาดโควิด-19 ทำคนตกงานเร็วขึ้น จากเดิมจะมีการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีใหม่อยู่แล้ว โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้งานที่หนักเพื่อช่วยให้แรงงาน ทำให้ผู้ใช้แรงงานทำงานเบาขึ้น ซึ่งต้องมีการเรียกร้องให้มีการส่งเสริมเทคโนโลยีที่ช่วยให้แรงงานทำงานน้อยลง และต้องได้ค่าแรงสูงขึ้น ไม่ใช่เรียกร้องทำงานโอทีมากขึ้น ทั้งที่เคยเรียกร้องระบบสามแปด คือ ทำงานแปดชั่วโมง พักผ่อนแปดชั่วโมง ศึกษาหาความรู้แปดชั่วโมง ตอนนี้ผู้ใช้แรงงานไม่รู้จักร้องเรียกร้องค่าจ้างเพิ่ม เรียกร้องทำโอทีเพิ่ม เรียกร้องเบี่ยยันเพิ่ม เรียกร้องทำงานมากๆ เพื่อจะได้เงินมากขึ้นซึ่งไม่ใช่ ขบวนการแรงงานควรต้องเรียกร้องแบบไหน เพื่อให้ลูกหลานมีงานทำมีชีวิตที่มีคุณภาพมีงานทำมีค่าแรงที่เพียงพอ ตอนนี้ลูกหลานที่จบมาตกงานจำนวนมากหางานทำไม่ได้ และไม่มีทางรอดในปัจจุบันนี้ อย่างที่ว่าเกษตรกรรมใหม่เป็นทางเลือกสำหรับคนว่างงาน ซึ่งทุนการเกษตรก็มีการซื้อที่ดินทำการเกษตรกรรมขนาดใหญ่เพราะเขารู้ว่าอาหารคือทางรอด ประเทศไทยถือว่าเป็นประเทศที่มีเหลือกินเหลือใช้

หากกล่าวถึงระบบประชาธิปไตย โลกนี้ระบบประชาธิปไตยไม่มีจริงทั้งโลก แต่ประเทศไทยหนักที่สุด เป็นประชาธิปไตยเงินสด การเลือกตั้งที่ผ่านมาได้เพราะมีเงิน ในทางการเมืองพรรคการเมืองของแรงงาน การเรียกร้องทางนโยบายเรื่อง

เด็ก เรื่องมารดาของแรงงานไม่ใช่เด็กหรือแม่ของทุน หรือรัฐเขาไม่สนใจ ทุกอย่างคือเรื่องการเมือง การตกงานเรียกร้องให้นายจ้างมาดูแลเขาไม่ดูแลอยู่แล้ว โควิด-19 ทำให้เห็นอยู่ถึงความเดือดร้อน เรียกร้องให้รัฐบาลมาดูแลก็ต้องรู้ว่ารัฐบาลของใคร ผู้ใช้แรงงาน นักสหภาพแรงงานต้องรู้ว่า จะปรับเปลี่ยนทางการเมืองเพื่อให้แรงงานอยู่รอดอย่างไร ต้องเขาใจว่าการแก้ปัญหาในทางนโยบายต้องผ่านระบบการเมือง ต้องมองให้ออกและเข้าใจด้วยเพื่อที่จะให้เห็นระบบ หากรัฐเป็นของเราการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้จริง

การที่สมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ (สรส.) และคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย (คสรท.) มีมติในการที่สนับสนุนพรรคสังคมประชาธิปไตยไทย ซึ่งมีสมาชิกจำนวนมากซึ่งคนที่เห็นด้วยก็มา คนที่ไม่มากับเราก็คือว่าไม่ใช่พวกเรา

การที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร(สส.)ที่เป็นผู้นำแรงงานก็มีมาแล้ว แต่กลายพันธุ์ไปแล้ว การมีพรรคการเมืองของแรงงานต้องสนับสนุนอย่างจริงจัง ตอนนี้ต้องมีการหาสมาชิกเพิ่ม 1 หมื่นคน ซึ่งคิดว่าไม่ยากเพราะองค์กรมีมติสนับสนุนพรรคแล้ว ซึ่งขบวนการสหภาพแรงงานต้องมีการจัดตั้ง ต้องฟังเสียงส่วนใหญ่ ไม่ใช่ไปเป็นการส่วนตัว เมื่อคนงานเป็นผู้สร้างผลผลิต ต้องทำให้ผลผลิตนั้นมาแบ่งปันกันอย่างเป็นธรรม อย่างระบบบำนาญชราภาพควรต้องเพิ่มขึ้นหรือไม่ เพราะสังคมคนสูงวัยมากขึ้น คนเกิदन้อยลงแล้วต้องมองให้ไกลอย่ามองเพียงในรั้วตนเอง แต่อย่างไรก็ต้องมีการรวมตัวกันในโรงงาน ก่อน เฉพาะหน้าต้องกดดันไว้สวัสดิการค่าจ้างต้องมีให้กับสมาชิก แต่สวัสดิการโดยรวมของสังคมปลายทางคือระบบประกันสังคม

รายงานพิเศษ 2

กมร.แรงงานจับมือองค์กรด้านสิทธิ

ฟังความเห็นร่าง พ.ร.บ.แรงงานสัมพันธ์

วาสนา ลำดี

เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2564 ได้มีการประชุมกลุ่มย่อย เพื่อรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. (ฉบับประชาชน) ฉบับขึ้นคณะกรรมการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร จัดโดยมูลนิธิเพื่อสิทธิมนุษยชน (HRDE) ร่วมกับคณะกรรมการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร (กมร.แรงงาน) สนับสนุนโดยโซลิดาไรตี เซ็นเตอร์ประเทศไทย (SC) ณ โรงแรม การ์ลตัน กรุงเทพฯ

Mr.David Welsh ผู้อำนวยการโซลิดาไรตี เซ็นเตอร์ประเทศไทย (SC) กล่าวว่า กฎหมายแรงงานสัมพันธ์หรือกฎหมายคุ้มครองแรงงานทั่วโลก ถือเป็นกฎหมายที่คุ้มครองด้านสิทธิมนุษยชน แต่พบว่ากฎหมายของบางประเทศกับเป็นการจำกัด และไม่คุ้มครองแรงงานในการรวมตัวเจรจาต่อรอง การที่จะมีการรับฟังความคิดเห็นในร่างกฎหมายแรงงาน

สัมพันธ์ครั้งนี้ วัตถุประสงค์เพื่อให้มีการจัดตั้งสหภาพแรงงานได้ง่ายขึ้น มีการรวมตัวกันได้ง่ายขึ้นในแรงงานทั้งคนทำงานบ้าน แรงงานนอกระบบ ไรเดอร์ สามารถรวมตัวกันได้ทุกกลุ่ม ด้วยแรงงานทั้งหมดไม่ว่าจะมาจากประเทศใดก็สามารถจัดตั้งสหภาพแรงงานได้ และได้ใช้การสมาคมได้เต็มที่และมีการเจรจากับนายจ้างได้ ใช้สิทธิในฐานะการต่อรอง หากใช้การต่อรองไม่ได้ก็สามารถที่จะนัดหยุดงานโดยสันติ และในฐานะที่เป็นสมาชิกสหภาพแรงงานก็สามารถใช้สิทธิได้เต็มที่โดยไม่มีการลงโทษทางกฎหมายหรือให้ออกจากงานได้





นายสมชาย หอมลออ ประธานมูลนิธิเพื่อสิทธิแรงงาน(HRDE)เล่าว่า ด้วยการทำงานด้านสิทธิมนุษยชน จึงไม่สามารถที่จะละเลยในการทำงานการดูแลเรื่องการคุ้มครองแรงงานได้ไม่ว่าจะเป็นแรงงานไทย หรือแรงงานข้ามชาติ รวมถึงการดูแลการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐในการปฏิบัติการคุ้มครองแรงงาน และการที่รัฐมักจะอยู่ฝ่ายนายจ้างทำให้แรงงานได้รับความยากลำบากมากในการที่จะเข้าถึงสิทธิการรวมตัวเจรจาต่อรองร่วมอย่างเป็นธรรม และพบว่าการทำงานแบบเปิดช่องให้มีการเอาเปรียบแรงงานของภาครัฐ ทำให้องค์กรแรงงานมีความอ่อนแอมากในปัจจุบัน จึงอยากที่จะให้เห็นกฎหมายที่ดูแลสิทธิแรงงานมากขึ้น และร่างกฎหมายแรงงานสัมพันธ์ฉบับนี้ยังมีจุดอ่อนข้อบกพร่องมาก ต้องมีการสร้างการมีส่วนร่วมของแรงงานทุกกลุ่มในการปรับปรุงให้ร่างกฎหมายดีขึ้น

นายสุเทพ อุ๋อัน ประธานกรรมการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปักแรงงานพรรคก้าวไกลกล่าวว่า ในฐานะของผู้ใช้แรงงาน และเป็นผู้ร่วมก่อตั้งสหภาพแรงงาน จึง

เข้าใจเรื่องการใช้พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ 2518 ในการจัดตั้งสหภาพแรงงานซึ่งพบว่ามีปัญหาการรวมตัวที่ยาก ยังมีการตรวจสอบอย่างมาก และยังมีความลำบากในการที่จะบริหารจัดการเมื่อมีการตั้งสหภาพแรงงานมาแล้วถูกเลิกจ้างไม่มีการสนับสนุนส่งเสริมการจัดตั้งสหภาพแรงงาน เพื่อให้เกิดการใช้ระบบแรงงานสัมพันธ์ในการเจรจาต่อรองได้อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นปัญหาอย่างมากที่ต้องแก้ไข



ประเทศไทยยังมีแรงงานที่ไม่ได้รับการคุ้มครองจำนวนมากอย่างแรงงานนอกระบบกว่า 20 ล้านคน ที่ไม่ได้มีสิทธิในการรวมตัวเจรจาต่อรอง เมื่อไม่มีการรวมตัวจะแก้ปัญหายังไร ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งในการตั้งสหภาพ สหพันธ์แรงงาน และสภาองค์กรลูกจ้าง เห็นปัญหาที่เกิดขึ้น และการที่มีสหภาพแรงงานก็ยังไม่สามารถทำงานได้เต็มที่ในการคุ้มครองสิทธิ เมื่อนายจ้างมีการละเมิดสิทธิ ทำให้การเจรจาต่อรองไม่ได้รับการคุ้มครอง ข้อพิพาทแรงงานที่เกิดขึ้นรัฐที่เข้ามาไกล่เกลี่ยไม่สามารถทำให้

แรงงานได้รับสิทธิสวัสดิการจากที่เรียกชื่อเพื่อการแบ่งปันที่เป็นธรรมตามต้องการได้

ปัจจุบันยังมีแรงงานที่เกิดการจ้างงานแบบใหม่ๆเกิดขึ้น มีการจ้างงานแบบนอกระบบมากมาย ซึ่งเป็นการจ้างงานแบบถูกละเมิดสิทธิแรงงานโดยไม่ได้รับสิทธิในการดูแลคุ้มครอง หลังมาอยู่ตรงนี้ทำให้เห็นสภาพปัญหาของแรงงานกว้างมากขึ้นมากกว่าในรั้วโรงงาน ในการคุ้มครองแรงงานในระบบประกันสังคม มาตรา 33 และมาตรา 39 มีระบบคุ้มครองถึงวัยเกษียณอายุได้บำนาญชราภาพเมื่อส่งสมทบครบ เมื่อเข้าสู่วัยเกษียณ แต่ยังมีแรงงานนอกระบบจำนวนมากที่ไม่ได้มีระบบเงินบำนาญในอนาคต ซึ่งก็ควรจะมีการคุ้มครองที่เท่าเทียมกันในอนาคตเพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตวัยเกษียณ



นายสมชาย หอมลออ ประธานมูลนิธิฯ ได้นำเสนอร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. (ฉบับประชาชน)ว่า ปัญหาของแรงงานยังคงเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างอำนาจของลูกจ้าง และนายจ้าง

ถึงแม้จะมีระบบไตรภาคี แต่ด้วยความอ่อนแอของลูกจ้าง หรือองค์กรแรงงาน และภาครัฐที่เอนเอียงไปทางนายจ้างผู้ลงทุน ด้วยหลักการ และเหตุผลสำคัญทำให้แรงงานมีความอ่อนแอมากขึ้น กฎหมายแรงงานสัมพันธ์ไม่ได้มีการปรับปรุงเลยมาเป็นระยะเวลายาวนานกว่า 30 ปี เพิ่มแรงกดดันให้กับแรงงานมากขึ้น กับการจ้างงานแบบใหม่ๆ และภายใต้กฎหมายที่เกิดขึ้นใหม่ อย่างกฎหมายชุมนุมกฎหมายคอมพิวเตอร์เป็นต้น และกฎหมายควบคุมองค์กรพัฒนาเอกชน หรือ NGOs,ที่เป็นร่างกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการขององค์กรที่ไม่แสวงหารายได้หรือกำไรมาแบ่งปันกัน ซึ่งไม่ได้ควบคุมแค่ NGOs, อาจขยายควบคุมถึงองค์กรสภาพแรงงานด้วย

ร่าง พ.ร.บ.แรงงานสัมพันธ์ฉบับนี้ยื่นอยู่บนหลักการ ดังนี้ คือ เป็น social law เป็นความสัมพันธ์ของเอกชนกับเอกชน ซึ่งกฎหมายแรงงานสัมพันธ์เดิมไม่ได้หมายถึงกฎหมายเอกชนกับเอกชน แต่ภาครัฐกับการตีความแบบเอกชน อย่างเป็นทางการจ้างทำของเป็นต้น จริงแล้วบางกรณีไม่สามารถที่จะใช้กฎหมายว่าเป็นการจ้างทำของได้ อย่างหมอนวด เสริมสวย คนที่รับงานไปทำที่บ้านไม่ได้รับการคุ้มครองเลย เช่นกลุ่มไรเดอร์ ซึ่งเขาเป็นผู้รับจ้าง จึงต้องปรับแนวคิดเสียใหม่และหลุดพ้นจากกับดักการจ้างทำของเสีย เพื่อให้เกิดทันสมัยมากขึ้นก็ต้องปรับเสียใหม่ ในลักษณะการประกอบกิจการ อย่างเช่น

เกษตรพันธสัญญาที่มีการเลี้ยงไก่ที่ถูกควบคุมกระบวนการผลิตทั้งหมดตั้งแต่โรงเลี้ยงไก่จนส่งไก่ให้กับบริษัท ซึ่งเกษตรกรมีหน้าที่รับจ้างเลี้ยงเท่านั้นเอง เช่นเดียวกับไรเดอร์ด้วย และมีการส่งเสริมการคุ้มครองแรงงานทุกกลุ่ม ขบวนการแรงงานเป็นการสร้างความเข้มแข็งในระบอบประชาธิปไตยด้วย หากขบวนการแรงงานอ่อนแอแล้วขบวนการประชาธิปไตยก็จะไม่เข้มแข็งไปด้วย

สาระสำคัญของร่าง ประเด็นสำคัญที่สะท้อนหลักการอยู่ในมาตรา 3 ที่ยกเลิกกฎหมายแรงงานสัมพันธ์ทุกฉบับ และที่ออกโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) รวมถึงพระราชบัญญัติรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543 ที่ทำให้ขบวนการแรงงานอ่อนแอลงด้วย และมาตรา 4 ที่ใช้คำว่าแรงงานหมายความว่า ลูกจ้างตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานฉบับต่างๆ ทุกฉบับ หมายถึงผู้ใช้แรงงานกาย แรงงานสมองทำงานผลิต งานบริการ หรืองานจำหน่าย ที่อยู่ภายใต้การกำหนดค่าจ้าง ค่าตอบแทน หรือผลประโยชน์ตอบแทนอื่นใด หรือสภาพการจ้างทั้งหมด หรือบางส่วน เพื่อให้ครอบคลุมถึงแพลตฟอร์มต่างๆ เกษตรพันธสัญญา แฟรนไชส์ต่าง ผู้ประกอบการขนาดเล็กที่เป็นผู้ประกอบการรับจ้างทำของ ผู้ที่มีอำนาจเหนือเป็นนายจ้างทั้งหมด การจัดตั้งสมาคมก็ได้ แต่นี่ไม่ได้มีการคุ้มครองเลยจึงต้องให้องค์กรเกษตรพันธสัญญา มาอยู่ภายใต้การคุ้มครองของกฎหมายแรงงาน

สัมพันธ์ การใช้คำว่าแรงงาน เพื่อว่ากฎหมายคุ้มครองลูกจ้างภายใต้กฎหมายคุ้มครองแรงงานทุกฉบับ เพราะกฎหมายเหล่านี้คุ้มครองแรงงานไม่ได้คุ้มครองเพียงลูกจ้าง ซึ่งจะคลุมถึงแรงงานใช้สมอง และใช้แรงกายด้วย เป็นแรงงานสมองที่ตกอยู่ภายใต้การกำหนดสภาพการจ้างด้วย



สภาพการจ้าง หมายถึงสภาพข้อกำหนดและเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงานของแรงงานที่กำหนดโดยนายจ้าง หรือที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างนายจ้างกับแรงงาน หรือข้อตกลงสภาพการจ้าง โดยอย่างน้อยรวมถึงสิ่งดังต่อไปนี้ อัตราและการจ่ายค่าจ้าง ผลประโยชน์ตอบแทน ชั่วโมงการทำงานและกำหนดการในการทำงาน (รวมทั้งกำหนดการทำงานล่วงเวลา) วันลา วันหยุด และวันหยุดพักผ่อนความปลอดภัยในการทำงานและสุขอนามัย การฝึกอบรม สิทธิประโยชน์ กฎระเบียบเกี่ยวกับการให้หยุดทำงานชั่วคราวและการเลิกจ้าง เลิกสัญญาและกฎระเบียบที่เกิดจากการตัดสินใจใดๆ ของนายจ้างที่มีผลกระทบต่อแรงงาน รวมทั้ง แต่ไม่จำกัดเฉพาะการจ้างงานช่วง การใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ

ในกระบวนการผลิตบริการหรือจำหน่ายและความสัมพันธ์ระหว่างสหภาพแรงงาน และนายจ้างหรือสมาคมนายจ้าง ซึ่งข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง หมายความว่า ข้อตกลงที่เกิดจากการเจรจาต่อรองระหว่างสหภาพแรงงานกับนายจ้าง หรือสมาคมนายจ้างเกี่ยวกับหรือที่มีผลกระทบต่อสภาพการจ้าง และข้อพิพาทแรงงานหมายความว่า ข้อขัดแย้งระหว่างนายจ้างกับแรงงานเกี่ยวกับสภาพการจ้าง



การปิดงานที่ไม่ได้รับการคุ้มครอง เพราะการปิดงานเฉพาะคนทำงานเฉพาะสมาชิกสหภาพแรงงานที่ยื่นข้อเรียกร้องแล้วไปจ้างแรงงานอื่นมาทำแทน จึงกำหนดให้การปิดงานหมายถึงนายจ้างหยุดงาน หยุดกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวเนื่องจากข้อพิพาทแรงงาน และห้ามนำผู้อื่นมาทำแทนทั้งโดยตรงหรือโดยอ้อม ขยายครอบคลุมถึงไม่นำคนอื่นมาทำงานแทนด้วย และการนัดหยุดงานหมายความว่า การร่วมกันไม่ทำงานทั้งหมด หรือบางส่วนโดยแรงงานหรือการกระทำอื่นๆใดร่วมกันของแรงงานเป็นการชั่วคราวเพื่อให้มีผลในการจำกัด

การผลิต การขายหรือการบริการบางส่วนหรือทั้งหมดในกระบวนการเจรจาต่อรองเกี่ยวกับข้อพิพาทแรงงาน แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงการที่แรงงานได้ใช้สิทธิไม่ทำงาน เนื่องจากเหตุผลที่เชื่อได้ว่าสภาพการทำงานจะก่อให้เกิดอันตรายอย่างทันทีทันใดและร้ายแรงต่อชีวิตหรือสุขภาพของตนหรือผู้อื่น และสหภาพแรงงานหมายความว่า องค์การของแรงงานที่ร่วมกันจัดตั้งขึ้นด้วยความสมัครใจตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อส่งเสริมและปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ของตนและของแรงงานโดยรวม สหพันธ์แรงงาน หมายความว่า องค์การของสหภาพแรงงานตั้งแต่สองสหภาพขึ้นไปที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 1 การยื่นข้อเรียกร้อง และการเจรจาต่อรอง

มาตรา 10 ยกเลิกการล่าลายมือชื่อยื่นข้อเรียกร้องโดยลูกจ้าง การร่วมกันยื่นข้อเรียกร้องได้โดยสหภาพแรงงาน นายจ้าง หรือสมาคมนายจ้าง อาจแจ้งข้อเรียกร้องโดยทำเป็นหนังสือให้แก่อีกฝ่ายหนึ่ง อาจแจ้งข้อเรียกร้องโดยทำเป็นหนังสือ ให้แก่อีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อเจรจาต่อรองให้มีการกำหนดข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างหรือเพื่อแก้ไขข้อตกลงสภาพการจ้าง

มาตรา 12 ให้แต่ละฝ่ายแต่งตั้งคณะผู้แทนเจรจาฝ่ายละไม่เกิน 7 คน ซึ่งจะต้องรวมถึงบุคคลที่มีอำนาจในการตัดสินใจ หรือทำการแทนฝ่ายตนด้วย และหากไม่สามารถตกลงกันได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดสิ้นสุดของข้อตกลง และคู่เจรจายังคงเจรจากันต่อไปให้ถือว่าข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างเดิมมีผลบังคับใช้ต่อไปจนกว่าจะมีการทำข้อตกลงใหม่ เพื่อให้การเจรจาต่อรองกำหนดข้อตกลงครอบคลุมถึงในแผนงาน สถานประกอบการ หรือพื้นที่ในระดับนั้นๆ รวมกันมีจำนวนสมาชิกของสหภาพแรงงานที่เกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องในแผนงาน สถานประกอบการ หรือพื้นที่ในระดับนั้น และข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างที่ได้ลงนามให้มีผลผูกพันบรรดาสมาชิกทั้งหมดของสหภาพแรงงานที่เกี่ยวข้องในกรณีที่สหภาพแรงงานมีสมาชิกมากกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนแรงงานทั้งหมดในแผนงาน สถานประกอบการ หรือพื้นที่ในระดับใดๆ ให้ถือว่าข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างมีผลผูกพันแรงงานทั้งหมด

ที่มีการปรับโครงสร้างรัฐวิสาหกิจ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่อาจกระทบต่อการจ้างงาน สภาพการจ้างมาตรา 20 กำหนดไว้ในกรณีที่มีการปรับโครงสร้างองค์กรการปรับปรุงหน่วยงาน กระบวนการผลิตการจำหน่ายหรือการบริการอันเนื่องมาจากการนำเครื่องจักรหรือเทคโนโลยีซึ่งเป็น

เหตุให้ต้องลดจำนวนแรงงาน การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การควบรวมกิจการ การย้ายสถานประกอบการ การฟื้นฟูกิจการหรือล้มละลายหรือการดำเนินการอื่นใดในลักษณะเดียวกัน โดยนายจ้างที่อาจส่งผลกระทบต่อสภาพการจ้าง นายจ้างจะต้องเจรจาต่อรองกับสหภาพแรงงานที่เกี่ยวข้องเสียก่อนที่จะตัดสินใจดำเนินการเพื่อบริการที่จะหลีกเลี่ยงหรือลดผลร้ายที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยนายจ้างจะต้องให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น แก่สหภาพแรงงานและแรงงานและเพื่อจะใช้ความพยายามทุกๆทางที่จะบรรลู่ข้อตกลงที่มีผลกระทบน้อยที่สุด



หมวด 2 วิธีระงับข้อพิพาทแรงงาน ซึ่งมาตรา 23 เมื่อมีข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ในกิจการ เช่น ไฟฟ้า ประปา หรือ โรงพยาบาล เฉพาะกิจการที่มีผลกระทบต่อประชาชน ที่มีหลายแผนกในการที่จะทำงานได้ เห็นว่าการนัดหยุดงานหรือการปิดงานทั้งหมดหรือบางส่วนจะมีผลกระทบต่อประชาชนอย่างร้ายแรงอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ รัฐมนตรีอาจขอให้พนักงานประนอมข้อพิพาทส่งข้อพิพาทให้

คณะกรรมการแรงงานสัมพันธ์เพื่อวินิจฉัยชี้ขาด และหากมีการวินิจฉัยชี้ขาดแล้ว ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่เห็นด้วยก็มีสิทธินำคดีฟ้องต่อศาลแรงงานภายในสามสิบวัน



มาตรา 31 แรงงานทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่แรงงานทำร่วมกัน รวมทั้งการนัดหยุดงานโดยการกระทำต่าง ๆ ดังกล่าวเกี่ยวกับ (1) เพื่อกดดันให้นายจ้างเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายแรงงาน (2) ข้อพิพาทแรงงาน (3) เพื่อช่วยเหลือคนงานอื่นที่มีข้อพิพาทเกี่ยวกับสภาพการจ้างและ (4) เพื่อให้เกิดประโยชน์ในทางเศรษฐกิจและสังคมต่อแรงงานมากยิ่งขึ้น (5) เพื่อให้ส่งผลต่อนโยบายของรัฐในด้านแรงงาน

หมวด 7 สหภาพแรงงาน

มาตรา 75 แรงงานทุกคนต่างมีสิทธิที่จะจัดตั้งสหภาพแรงงาน หรือเข้าร่วมอย่างใดอย่างหนึ่งกับสหภาพแรงงาน รวมทั้งการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานโดยปราศจากการถูกเลือกปฏิบัติไม่ว่าจะโดยเหตุใดๆ และสหภาพแรงงานมีวัตถุประสงค์เพื่อ

ส่งเสริมและปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ของแรงงาน มีการบริหารจัดการโดยยึดหลักประชาธิปไตยและอิสระจากนายจ้างและรัฐบาล ให้สหภาพแรงงานมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้

องค์กรแรงงานได้มีการเรียกร้องอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILOX ฉบับที่ 87 และ 98 โดยรัฐอ้างว่ามีการให้จัดตั้งสหภาพแรงงานอยู่แล้ว จริงๆ ยังไม่ได้ อย่างเช่นสิทธิในการจัดตั้งสหภาพแรงงาน โดยไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งแรงงานข้ามชาติยังไม่ได้รับ มาตรา 78 สหภาพแรงงานอาจตั้งในระดับประเภทกิจการใดๆ หรือพื้นที่ทางภูมิภาค อย่างกลุ่มสหภาพแรงงานต่างๆ สามารถที่จะรวมสหภาพเพื่อยื่นข้อเรียกร้องได้ มาตรา 78 กระบวนการในการจัดตั้งสหภาพแรงงานให้จำกัดอยู่เพียงการยื่นจดแจ้งเอกสารเกี่ยวกับการจัดตั้งต่ออธิบดีดังต่อไปนี้ ให้มีแรงงานอย่างน้อยสิบคนขึ้นไปจัดประชุมจัดตั้งและจัดทำร่างรายงานการประชุมรวมทั้งระบุชื่อของผู้เข้าร่วมประชุม ที่อยู่อาศัยผู้เข้าร่วมประชุมจะต้องประกาศเจตนารมณ์ในการจัดตั้งสหภาพแรงงานและเลือกตั้งคณะกรรมการจัดตั้งสหภาพแรงงานระหว่างผู้เข้าประชุมด้วยตนเอง เพื่อให้คณะกรรมการจัดตั้งเป็นผู้ดำเนินการตามกระบวนการจัดตั้งสหภาพแรงงาน กรรมการจัดตั้งจะต้องยื่นเอกสารจดแจ้งการจัดตั้งสหภาพแรงงานต่ออธิบดีภายในกำหนดสามสิบ

วัน นับตั้งแต่วันประชุมจัดตั้งสหภาพแรงงาน โดยเอกสารที่มีข้อมูล ชื่อสหภาพ ที่ตั้ง ฯลฯ โดยอธิบดีจะต้องตรวจเอกสารที่ระบุให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดสิบวัน และอธิบดีจะปฏิเสธการจดทะเบียนสหภาพแรงงานได้เฉพาะกรณีที่การจดทะเบียนมีความบกพร่องโดยไม่อาจแก้ไขได้

การไม่ต้องจดทะเบียน ซึ่งยังมีความหมายที่คลุมเครือมาก และในทางนี้ทำให้แรงงานมีการเป็นสหภาพแรงงานได้รวดเร็วและได้รับการคุ้มครอง

มาตรา 84 ขอบเขตหน้าที่และกิจกรรมสหภาพแรงงานเพื่อปกป้องคุ้มครองแรงงาน ประชาธิปไตย ความยุติธรรมทางสังคมและนิติธรรม มาตรา 85 สหภาพแรงงานมีสิทธิติดต่อและเข้าไปในสถานที่ทำงานของสมาชิก และสมาชิกมีสิทธิใช้ระบบสื่อสารของนายจ้างเพื่อการของสหภาพแรงงานได้ ไม่ใช่มามีการฟ้องร้องเลิกจ้างเพราะขโมยไฟฟ้า หรือระบบการสื่อสารใช้ มาตรา 86 การคุ้มครองสหภาพแรงงาน กรรมการ สมาชิก จากการถูกดำเนินคดีเนื่องจากกิจกรรมสหภาพแรงงานตามสมควรเกี่ยวกับสหภาพแรงงาน อย่างกลุ่มที่รัฐสามนิ้วที่มีการจับกุมคุมขัง กันโดยการดำเนินคดี มาตรา 87 และมาตรา 88 คุ้มครองผู้ริเริ่มจัดตั้งสหภาพแรงงาน กรรมการ จากมาตรการทางวินัย หลักการเพื่อการคุ้มครองสหภาพแรงงาน ในการเจรจาต่อรองร่วม ซึ่ง

ก็เห็นถึงการดำเนินคดีผู้นำแรงงานในหลายรูปแบบในปัจจุบัน



จากนั้นได้มีการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วม ซึ่งผู้เข้าร่วมได้มีข้อเสนอ ดังนี้

กฎหมายแรงงานสัมพันธ์ เป็นกฎหมายเพื่อให้เกิดแรงงานสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน แต่วันนี้อุตสาหกรรมเปลี่ยนไปกว่าเดิมที่อุตสาหกรรมอยู่ในรัฐโรงงาน เพื่อปรับเปลี่ยนไปอุตสาหกรรมเปลี่ยนกฎหมายแรงงานสัมพันธ์ควรมุ่งไปสู่อนุสัญญาILO ฉบับที่ 87 และ 98 กฎหมายแรงงานสัมพันธ์แบบเดิมใช้ไม่ได้

กรณีคำนิยามของแรงงาน เสนอให้เป็นคนทำงาน เพื่อให้ครอบคลุมคนทุกกลุ่ม ด้วยคำว่านายจ้าง ลูกจ้าง เป็นคำสะท้อนเชิงอำนาจ

สหภาพแรงงานด้วยเป็นหนึ่งในสหภาพแรงงานเพื่อไม่ให้เกิดหลายสหภาพในประเภทกิจการให้มีสหภาพแรงงานในระดับเดียวพอไม่ต้องมีหลายระดับซึ่งปัจจุบัน การมีสหภาพแรงงานในโรงงาน

เดียวกันมากกว่าหนึ่งสหภาพทำให้เกิดสหภาพ
แรงงานที่อ่อนแอแตกแยก

สหพันธ์แรงงานควรให้มัน้อยที่สุด คือการ
ให้ 2 สหภาพ ตั้งสหพันธ์แรงงานได้จะทำให้เกิดการ
ตั้งสหพันธ์เพิ่มมากขึ้น

สหภาพแรงงานที่มีแนวคิดทางสังคมนึก
หมายความว่า สิ่งที่เราเรียกร้องคือเรื่องตัวเองเท่านั้นไม่
เกี่ยวกับสังคม เป้าหมายชีวิตของแรงงานคือเศรษฐกิจ
ที่ดีขึ้น ประชาธิปไตยที่ดีขึ้นการเมืองต้องดีขึ้น เรื่องที่
เรียกร้องคือดีสำหรับทุกคน การที่แรงงานมีชีวิตที่ดี
ขึ้นหมายถึงประเทศดีขึ้นด้วย

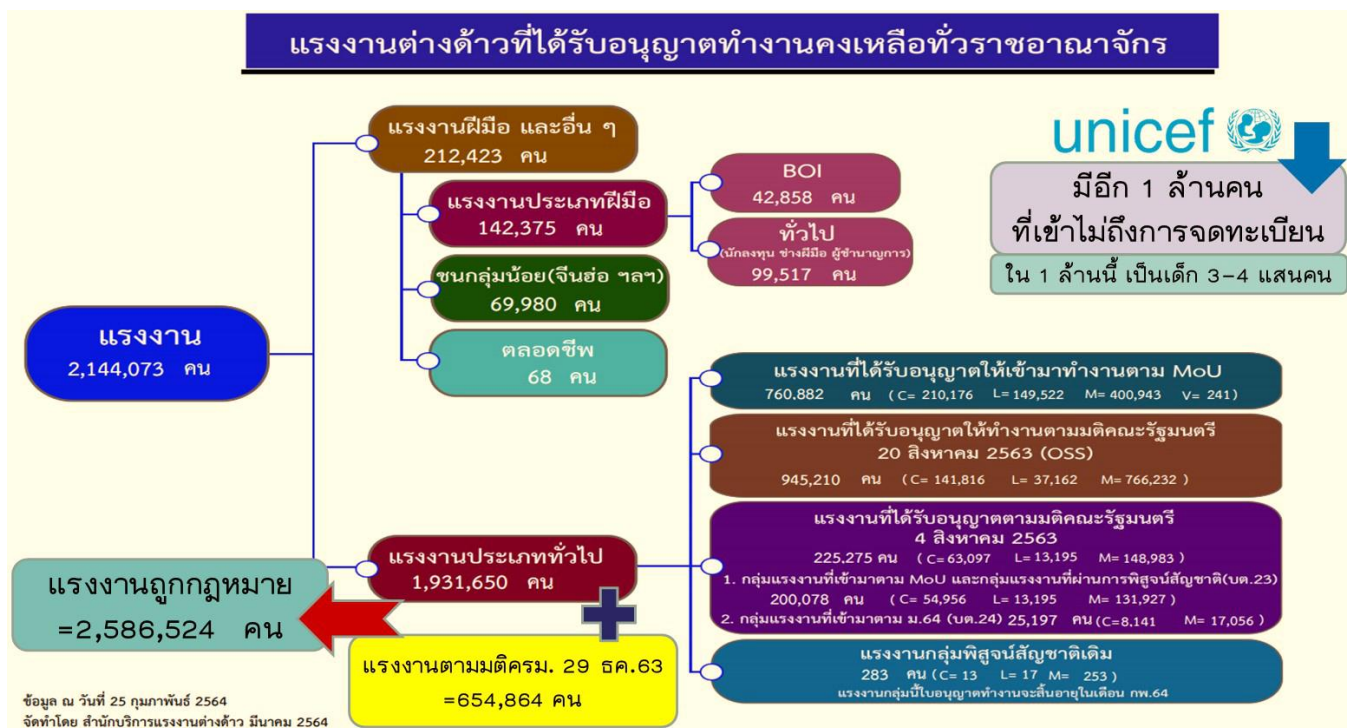
การมีกฎหมายดี ค่าจ้างเพิ่มขึ้นทุกอย่างจบ
หรือ นอกจากการปรับปรุงค่าจ้างดี สหภาพสังคมนึกก็

ขึ้นด้วยเช่นกัน ต้องมีประชาธิปไตยเพื่อสังคม สิ่ง
ที่กล่าวคือสังคมไม่ใช่แค่แรงงานเท่านั้น

การที่ต้องการมีสหภาพแรงงานเพื่อสร้าง
อำนาจต่อรอง มีความรู้มีความคิด มีอำนาจร่วม
เพื่อสร้างอำนาจต่อรอง เอกชนมีองค์กรสหภาพ
แรงงานเพียง 3 แสนคน ราว 3เปอร์เซ็นต์ เท่านั้น
อำนาจต่อรองจึงน้อย คิดว่าต้องเน้นอำนาจต่อรอง
ทางสังคม เมื่อคุณนี้มีอำนาจขนาดใหญ่จึงต้อง
มีสหภาพแรงงานขนาดใหญ่ การมีสหภาพไม่ใช่
รักษาอำนาจต่อรองสหภาพอย่างเดียวนี้หมายถึง
สังคมด้วย การปฏิรูปกฎหมายแรงงานสัมพันธ์ ต้อง
ปฏิรูปกฎหมายประกันสังคมด้วยพร้อมๆกัน ฯลฯ

สถิติแรงงาน

สถิติข้อมูลแรงงานข้ามชาติที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือทั่วราชอาณาจักร
ณ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564 โดย สำนักบริการแรงงานต่างด้าว มีนาคม 2564





(ข้อมูลข้อเสนอต่อทิศทางการขับเคลื่อนเชิงนโยบายและการพัฒนามาตรการระดับปฏิบัติการต่อการคุ้มครองกลุ่มแรงงานข้ามชาติที่ยังไม่ได้รับการคุ้มครอง 7 เมษายน 2564 ณ ศูนย์เรียนรู้สุขภาวะสสส.)

สรุปข่าวแรงงาน

30 ปีประกันสังคม สะท้อนปัญหาคนทำงานแพลตฟอร์ม



เมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ.2564 ที่ โรงแรม มิราเคิลแกรนด์หลักสูตร กรุงเทพฯ มูลนิธิหญิงชายก้าวไกล ร่วมกับ คณะทำงาน 30 ปี ประกันสังคม และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จัดเสวนา “30 ปี ประกันสังคมกับความเหลื่อมล้ำและกลุ่มอาชีพที่หล่นหาย”

นายเจตต์ เชาวนวิไล ผู้อำนวยการมูลนิธิหญิงชายก้าวไกล กล่าวว่า กว่าจะมีกฎหมายประกันสังคม ต้องใช้เวลาต่อสู้นาน เริ่มตั้งแต่ปี 2497 จากนั้นเริ่มมีการเคลื่อนไหว รวมกลุ่มสหภาพแรงงานแห่งประเทศไทย สภาแรงงานแห่งประเทศไทย อย่างจริงจัง ในวันแรงงาน 1 พ.ค.2518 ให้รัฐบาลออกกฎหมายประกันสังคม อีกทั้ง ปี 2529 – 2533 มีองค์กรพัฒนาเอกชนด้านแรงงานได้เข้ามามีบทบาทเชิงความคิด ให้ข้อมูล ความรู้ สร้างความ

เข้าใจกับแรงงานในโรงงานขนาดกลางและขนาดเล็ก กลุ่มย่านอุตสาหกรรม อ้อมน้อย-อ้อมใหญ่ พระประแดง และรังสิต เป็นหลักซึ่งเป็นแรงงานงานที่ค่อนข้างยากจน ได้เพียงค่าแรงขั้นต่ำ ไม่มีสวัสดิการใดๆ ดังนั้นเมื่อมีการทำงานตรงนี้มากขึ้น ทำให้แรงงานเกิดความเข้าใจว่าการมีกฎหมายประกันสังคม ส่งผลดีต่อตัวเองอย่างไร จึงออกมาสนับสนุนและเป็นกำลังสำคัญในการเคลื่อนไหว อีกทั้งยังและได้แนวร่วมที่เป็นองค์กรนักศึกษา นักวิชาการ สื่อมวลชนช่วยผลักดันจนรัฐบาลและนักการเมืองยอมรับและยกมือผ่านกฎหมายประกันสังคมไปได้ในที่สุด

นายวรคุณ ฑุลารักษ์ นักวิจัยอิสระ กล่าวว่า จากการศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ขับขี่รถส่งของแพลตฟอร์มออนไลน์ ช่วงระบาดของโรคโควิด 19 มียอดการสั่งของอุปโภค บริโภคเพิ่มขึ้น 2-3 เท่า ในขณะที่จำนวนผู้เข้ามารับงานดังกล่าวเพิ่มขึ้นจาก 6-7 หมื่นคนในปี 2562 เพิ่มขึ้นประมาณ 2 แสนคนในปี 2563 แต่รายได้ไม่ได้เพิ่มขึ้น เพราะรายได้จะคิดตามจำนวนเที่ยว และระยะทางในการวิ่งรถ ทำมาไม่ได้มาก ทำน้อยได้น้อย ประกอบกับมีการโบนัส ในการวิ่งรถเพื่อนำไปสู่การแบ่งเกรดคนวิ่งรถ และรายได้ บางคนทำงานหนัก 14-15 ชม.ต่อวัน ยิ่งเพิ่มความเสี่ยงบนท้องถนน ปัญหาอีกอย่างคือไม่มีสิทธิ

สวัสดิการคุ้มครอง ทั้งกฎหมายประกันสังคม กฎหมายคุ้มครองแรงงาน อาทิ การได้รักษา การลาหยุด ลาป่วย และหยุดประจำปี และการได้รับเงินชดเชยจากการเลิกจ้างไม่เป็นธรรม ทั้งๆ ที่เป็นสวัสดิการพื้นฐานที่คนทำงานควรได้รับตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน เหตุผลที่เป็นเช่นนี้เพราะทางแพลตฟอร์มถือว่าคนที่ทำงานไม่ใช่ลูกจ้าง แต่เป็นพาร์ทเนอร์ เป็นคู่สัญญาอิสระ เพื่อจะได้ไม่มีต้นทุนสวัสดิการเหล่านั้น

“เมื่อเปรียบเทียบกับปัจจุบันการทำงานผ่านแพลตฟอร์มทำให้ถอยหลังกลับไปในอดีต วันนี้ระบบงานพัฒนามากขึ้น ลูกค้า และผู้ขายมีทางเลือกและเข้าถึงกันมากขึ้น แต่การพัฒนาระบบสวัสดิการคุ้มครองคนทำงานกลับตามไม่ทัน ไม่ได้ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม มีรายงานในต่างประเทศ อาทิ ศาลประเทศสเปน ศาลเนเธอร์แลนด์ ตัดสินให้การทำงานบนแพลตฟอร์มถือเป็นลูกจ้างของบริษัท ไม่ใช่การจ้างงานตนเอง และปี 2019 สมาชิกสภามลรัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา มีการผ่านร่างกฎหมายเพื่อปูทางให้คนงานแพลตฟอร์มได้รับสวัสดิการเหมือนลูกจ้าง เช่นวันหยุด วันลาป่วยยังได้รับค่าจ้าง เป็นต้น ดังนั้นในส่วนของประเทศไทยจึงควรผลักดันให้ผู้ทำงานบนแพลตฟอร์มถือเป็นลูกจ้างที่ต้องได้รับสิทธิสวัสดิการตามกฎหมาย คือประกันสังคม และกฎหมายคุ้มครองแรงงานด้วย” นายวรคุลย์ กล่าว

นายบัณฑิต ชนชัยเศรษฐวุฒิ นักวิชาการด้านสิทธิแรงงาน กล่าวว่า ต้องมีการปรับโครงสร้างการทำงานของ สปส. เนื่องจากปัจจุบันบอร์ดสปส.ยัง

อยู่ภายใต้กระทรวงแรงงาน ไม่สามารถออกนโยบายหรือกำหนดสิทธิประโยชน์ได้ ต้องเสนอต่อรมว.แรงงาน เพื่อพิจารณา รวมถึงการตั้งเลขาธิการสปส. ก็เช่นเดียวกัน ต้องให้รมว.แรงงานเป็นผู้เห็นชอบ เมื่อเป็นเช่นนี้ทำให้การขับเคลื่อนสิทธิประโยชน์หรือนโยบายอะไร ต้องอยู่ภายใต้ฝ่ายการเมือง จึงเห็นว่าควรปรับโครงสร้างให้เป็นอิสระจากกระทรวงแรงงาน และบริหารงานโดยบอร์ดที่มาจากการสรรหาอย่างเป็นระบบ โปร่งใส ตรวจสอบได้

ขณะที่ น.ส.เอ(นามสมมุติ) ตัวแทนจากกลุ่มไรด์เดอร์ผ่านระบบแพลตฟอร์ม กล่าวว่า เมื่อก่อนตนวิ่งรถส่งอาหาร และส่งของตามแพลตฟอร์ม ตอนนี้เปลี่ยนมาวิ่งรับส่งคน และส่งของแทน ถ้าวิ่งกลางวันได้ครั้งละ 50 บาท ต้องถูกหัก 15% อีก ไม่คุ้ม ตลอดระยะเวลาของการวิ่งรถผ่านแพลตฟอร์มนั้น นอกจากปัญหาถูกลวนลาม แล้วยังเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง แต่ก็ไม่ได้รับสวัสดิการหรือการดูแลใดๆ เพราะไม่มีประกันสังคม และถึงแม้ว่าทางแพลตฟอร์มจะทำประกันอุบัติเหตุให้ แต่ก็กำหนดหลักเกณฑ์ว่าจะต้องวิ่งงานให้ได้ตามเป้าก่อนถึงจะได้รับสิทธินั้น อย่างไรก็ตาม ถึงได้รับสิทธิ แต่การจะเบิกจริงก็เป็นเรื่องยาก เช่น ขับรถส่งของในซอย แล้วมีรถสวนเลนมาชน เขาก็จะมองว่าเราขับรถโดยประมาทก็ไม่ได้รับสิทธิประกันอุบัติเหตุแต่อย่างใด บางครั้งบอกให้เราใช้พ.ร.บ.ผู้ประสบภัยจากรถแทน เพราะเราไม่สามารถรอตง้นนั้นได้ ส่วนสิทธิอื่นๆ ไม่มีอะไรให้เลย มีแต่จะแบนเราอย่างเดียว ดังนั้นสิ่งที่อยากเรียกร้องคืออย่างน้อยก็ขอให้มีการประกันสังคม เพราะจะช่วยเราได้เยอะในหลายๆ อย่าง เพราะตอนนี้เขาคดเคี้ยวเกินไป

อย่างที่หักเงินรายได้เราไป 15% นั้นเรายังไม่สามารถเอามาขึ้นภาษี 3% ต่อปีคืนได้เลย

(<https://www.hfocus.org/content/2021/04/21329>)

กรม.เคาะร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ (กบข.)

เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2564 ที่ผ่านมา คณะรัฐมนตรี(กรม.)ภายใต้รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ (กบข.) โดย“สาระสำคัญของ พ.ร.บ.พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาตินี้ คือการให้มีการจัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติขึ้นมา โดยจะเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพภาคบังคับสำหรับแรงงานในระบบที่มีอายุตั้งแต่ 15 – 60 ปี โดยจะครอบคลุมลูกจ้างเอกชน ลูกจ้างชั่วคราวส่วนราชการ พนักงานราชการ เจ้าหน้าที่องค์การมหาชนและพนักงานรัฐวิสาหกิจต่างๆ ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของที่ใด

เนื่องจากประเทศไทยเข้าสู่การเป็น "สังคมผู้สูงอายุ" (Aging Society) และคาดว่า ตั้งแต่ปี 2566 เป็นต้นไป เพื่อให้ประชาชนเมื่อเข้าถึงวัยสูงอายุมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพหลังเกษียณ และเป็น การสร้างวินัยการออมของประชาชนวัยทำงาน กรม.จึงอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติรวม 2 ฉบับตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. มีสาระสำคัญคือ ให้มีการจัดตั้ง

กองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ (กบข.) เป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกองทุนสำรองเลี้ยงชีพภาคบังคับสำหรับแรงงานในระบบทั้งลูกจ้างเอกชน ลูกจ้างชั่วคราวของราชการ พนักงานราชการ เจ้าหน้าที่องค์การมหาชน และพนักงานรัฐวิสาหกิจ ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบการจ่ายบำเหน็จบำนาญ และเป็นศูนย์กลางบูรณาการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระบบบำเหน็จบำนาญ โดยรายได้ของ กบข. ไม่ต้องนำส่งคลัง

โดยกำหนดให้ลูกจ้างที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี บริบูรณ์ขึ้นไปและไม่เกิน 60 ปี (ที่ไม่เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ) ต้องเป็นสมาชิกของ กบข.

กำหนดให้ลูกจ้างและนายจ้างส่งเงินสมทบแต่ละฝ่าย แบ่งเป็น ปีที่ 1 - 3 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของค่าจ้าง ปีที่ 4 - 6 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของค่าจ้าง ปีที่ 7 - 9 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 ของค่าจ้าง ปีที่ 10 เป็นต้นไป ไม่น้อยกว่าร้อยละ 7-10 ของค่าจ้าง โดยกำหนดเพดานค่าจ้างสูงสุดไม่เกิน 60,000 บาทต่อเดือน กรณีลูกจ้างเงินเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท ให้ นายจ้างส่งเงินฝ่ายเดียว หากลูกจ้างและนายจ้างต้องการส่งเพิ่ม สามารถส่งเพิ่มได้สูงสุดไม่เกินร้อยละ 30 ของค่าจ้าง โดยไม่จำกัดเพดานค่าจ้าง และการรับเงินจาก กบข. เมื่อสมาชิกอายุครบ 60 ปี สามารถเลือกรับบำเหน็จหรือบำนาญรายเดือนเป็นระยะเวลา 20 ปี กรณีเลือกบำเหน็จ ได้รับเงินเท่ากับจำนวนเงินสะสมที่ลูกจ้างส่ง เงินสมทบจากนายจ้าง รวมผลตอบแทน กรณีเลือกบำนาญ แล้ว

ต้องการเปลี่ยนเป็นบำเหน็จก็สามารถทำได้ เช่น รับบำนาญแล้ว 5 ปี ต้องเปลี่ยนเป็นบำเหน็จ จะได้รับเงินเท่ากับเงินบำนาญ 15 ปีที่เหลือ กรณีที่ทุพพลภาพหรือเจ็บป่วยจนใกล้ถึงแก่ชีวิตก่อนครบอายุ 60 ปีบริบูรณ์ เมื่อออกจากงานแล้ว จะขอรับเงินสะสม เงินสมทบ บางส่วนหรือทั้งหมดก็ได้

นอกจากนี้ กรม.เห็นชอบร่าง พ.ร.บ. คณะกรรมการนโยบายบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. มี ส า ร ะ ส ำ ก ัญ เ ป ็น ก าร แ ต ่ ง ด ั้ง คณะกรรมการนโยบายบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ (คนบ.) มีอำนาจหน้าที่จัดทำนโยบาย แผนแม่บท และแนวทางการพัฒนาระบบบำเหน็จบำนาญในภาพรวมของประเทศ เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากปัจจุบันระบบบำเหน็จบำนาญทั้งภาครัฐและเอกชนอยู่ในการกำกับดูแลของหลายหน่วยงาน จนเกิดความซ้ำซ้อนทั้งการดำเนินงานงบประมาณ และบุคลากร สำหรับองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ประกอบด้วย 13 คน โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นกรรมการและเลขานุการ

(<https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/930005>)

กมธ.แรงงานประชุมแก้ปัญหาเลิกจ้างลูกจ้าง บ.บริลเลียนท์อัลไลแอนซ์กว่า 1,300 คน

วันที่ 7 เมษายน 2564 ร่วมกับผู้แทนสหภาพแรงงานไทโรอัมพ์อินเตอร์เนชั่นแนลแห่งประเทศไทยเข้าร่วมประชุมกับกรมการ

แรงงาน สภาผู้แทนราษฎร เพื่อเพิ่มเติมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและหาทางช่วยเหลือลูกจ้างกรณีบริษัทบริลเลียนท์อัลไลแอนซ์ ไทย โกลบอล จำกัด ประกาศปิดกิจการโดยไม่ได้มีการบอกกล่าวล่วงหน้า ลูกจ้างทั้งหมด 1,388 คน ตกงานไม่ได้รับเงินค่าชดเชย ค่าบอกกล่าวล่วงหน้า และสิทธิอื่นๆที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับตามกฎหมาย ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ (สพ.) 404 ชั้น 4 อาคารรัฐสภา ถนนสามเสน กรุงเทพฯ ทั้งนี้ยังเดินทางมาปรึกษาหารือกับหัวหน้าสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานถึงความคืบหน้าในการดำเนินการต่างๆที่จะทำให้ลูกจ้างได้รับเงินค่าชดเชย ค่าบอกกล่าวล่วงหน้า และสิทธิอื่นๆที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับตามกฎหมาย ณ สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานสมุทรปราการ ฟังแล้วได้แต่ถอนหายใจวาวๆและนึกในใจว่าหากมีรัฐบาลที่เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริงการปฏิรูประบบราชการคงเกิดขึ้นแน่ๆ



การเลิกจ้างลูกจ้างทั้งหมด 1,388 คน อาจเป็นเรื่องปกติสำหรับรัฐบาลหรือเปล่าไม่รู้ เพราะไม่อย่างนั้นแล้วคงไม่มีกฎหมายที่เปิดช่องให้นายทุนต่างชาติมาลงทุนโดยไม่ได้สนใจความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับลูกจ้างแบบนี้ สุดท้ายนายทุนต่างชาติปิดกิจการหนีโดยไม่สนใจที่จะปฏิบัติตามกฎหมายไทย

(รายงานโดย Facebook เชีย จำปาทอง)

กระทรวงแรงงานจ้้นายจ้างจ่ายชดเชยกว่า 242 ล้านบาทให้ลูกจ้าง บ.บริลเลียนท์ 1,300 คน

วันที่ 8 เมษายน นายสุชาติ ชมกลิ่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน เปิดเผยถึงความคืบหน้ากรณีการให้ความช่วยเหลือลูกจ้างที่ได้รับผลกระทบจากบริษัท บริลเลียนท์ อัลไลแอนซ์ ไทย โกลบอล จำกัด ผู้ประกอบกิจการผลิตชุดชั้นในสตรี จ.สมุทรปราการ ถูกเลิกจ้าง เนื่องจากปิดกิจการและไม่ได้รับเงินชดเชย ซึ่งก่อนหน้านี้ได้เข้ามาพบคนที่กระทรวงแรงงานเพื่อขอให้เร่งรัดติดตามค่าชดเชยสวัสดิการสิทธิประโยชน์ให้พนักงานโดยเร็ว



ล่าสุด ได้นำเรื่องนี้รายงาน พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และ พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งท่านได้ฝากความห่วงใยและให้กำลังใจมายังพี่น้องแรงงานทุกคน โดยสั่งการให้กระทรวงแรงงานทำงานเชิงรุกและให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน โดยได้สั่งการให้สำนักงานประกันสังคม (สปส.) จ่ายเงินทดแทนกรณีว่างงานให้เร็วที่สุด ตามข้อสั่งการดังกล่าว ซึ่งได้รับ

รายงานจากสหภาพแรงงานไทรอัมพ์อินเตอร์เนชั่นแนลแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นลูกจ้างของบริษัท บริลเลียนท์ อัลไลแอนซ์ ไทย โกลบอลฯ ว่า ลูกจ้างที่ได้รายงานตัวกรณีว่างงานกับ สปส.ขณะนี้ สปส.เริ่มทยอยโอนเงินค่าชดเชยกรณีว่างงานและค่าจ้างตกค้างให้แก่ลูกจ้างที่ได้รับผลกระทบถูกเลิกจ้างเนื่องจากปิดกิจการและไม่ได้รับเงินชดเชยจนได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายแล้ว

(https://www.matichon.co.th/local/qualitylife/news_2664486)

คสท.เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ สาวิตย์ แก้วหวาน รับตำแหน่งประธาน

ในวันที่ 4 เมษายน 2564 คณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทยได้มีการประชุมใหญ่และเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ ปี 2564 โดยมีรายชื่อดังนี้

1. นายสาวิตย์ แก้วหวาน สมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ (สรส.)
2. นางอภินันท์ เจริญศักดิ์ สมาพันธ์แรงงานเครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ และโลหะแห่งประเทศไทย (TEAM)
3. นายลาเร่ อยู่เป็นสุข สมาพันธ์แรงงานเครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ และโลหะแห่งประเทศไทย (TEAM)
4. นายประสิทธิ์ ประสพสุข สมาพันธ์แรงงานเครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ และโลหะแห่งประเทศไทย (TEAM)

5. นายอนุชา แก่ค้างพลู ส ม า พันธ์
แรงงานเครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ และ
โลหะแห่งประเทศไทย (TEAM)

6. นางสาวเรืองรุ่ง วิเชียรพงษ์ ส ม า พันธ์
แรงงานเครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ และ
โลหะแห่งประเทศไทย (TEAM)

7. นายสมพร ขวัญเนตร กลุ่มสหภาพ
แรงงานภาคตะวันออก พื้นที่แหลมฉบัง

8. นายนิยม คุณดีแก้ว กลุ่มสหภาพแรงงาน
ภาคตะวันออก พื้นที่แหลมฉบัง

9. นายไพฑูรย์ บางทรง กลุ่มสหภาพแรงงาน
ภาคตะวันออก พื้นที่อมตะ

10. นายรังสรรค์ ทองดาษ กลุ่มสหภาพ
แรงงานภาคตะวันออก พื้นที่อมตะ

11. นายมงคล ไตรพาน กลุ่มสหภาพแรงงาน
ภาคตะวันออก พื้นที่บ่อวิน

12. นางสาวอำไพ วิวัฒน์สถาปัตย์ ส ม า พันธ์
แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ

13. นางสาวณิรุช จิตต์สม ส ม า พันธ์
แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ

14. นายไวทิต ศิริสุวรรณ เครือข่ายสหภาพ
แรงงานธนาคารและสถาบันการเงิน

15. นายภาณุพงศ์ พวงพงษ์ เครือข่ายสหภาพ
แรงงานธนาคารและสถาบันการเงิน

16. นางสาวพัชรินทร์ พูลเกษม เครือข่าย
สหภาพแรงงานธนาคารและสถาบันการเงิน

17. นางจันทนา เอกเอี่ยมฉนิ มูลนิธิเพื่อการ
พัฒนาแรงงานและอาชีพ

18. นางสาวบุญ สิก้าดอกแคะ สภาเครือข่าย
กลุ่มผู้ป่วยจากการทำงานและสิ่งแวดล้อมแห่ง
ประเทศไทย

19. นางสาวดาวเรือง ชานก กลุ่มสหภาพ
แรงงานอ้อมน้อย-อ้อมใหญ่

20. นางสาวพรทิพย์ ยันตะพันธ์ กลุ่มสหภาพ
แรงงานอ้อมน้อย-อ้อมใหญ่

ทั้งนี้ที่ประชุมได้ลงมติเลือก นาย ศาวิทย์
แก้วหวาน เป็นประธานคณะกรรมการสมานฉันท์
แรงงานไทย (คสรท.) คนใหม่ และจะมีการประชุม
เพื่อจัดสรรตำแหน่งต่างๆต่อไป

รายงานโดย วาสนา ลำดี